

**לאומי קארד בע"מ
והחברות המאוחדות שלה**

**דוחות כספיים
ליום 30 בספטמבר 2017**

לאומי קארד

תוכן עניינים

5.....	דוח הדירקטוריון וההנהלה.....
41.....	הצהרות לגבי בקרה פנימית על הדיווח הכספי.....
45.....	דוח סקירה של רואי החשבון.....
45.....	תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים.....
98.....	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים.....
113.....	מילון מונחים.....
115.....	ראשי תיבות.....
116.....	אינדקס.....

דוח הדירקטוריון וההנהלה
ליום 30 בספטמבר 2017

לאומי קארד

תוכן עניינים

9	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
9	תיאור עסקי החברה
10	תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים בחברה
10	החזון והאסטרטגיה העסקית של החברה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
11	סקירה כלכלית בעולם ובארץ
12	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח
15	נתונים כמותיים על פעילות בכרטיסי אשראי
16	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
19	מגזרי הפעילות בחברה
21	פעילות חברה מוחזקת עיקרית
22	סקירת הסיכונים
38	מדיניות ואומדנים חשבונאים קריטיים, בקרות ונהלים
38	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
39	בקרות ונהלים

הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של לאומי קארד בע"מ לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 אושרו בישיבת הדירקטוריון של החברה שהתקיימה ביום 12 בנובמבר 2017. דוחות כספיים אלו נערכו על פי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2016, פרט למפורט [בביאור 1 ד'](#) לדוחות הכספיים והם ערוכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תיאור עסקי החברה

לאומי קארד בע"מ הינה חברת כרטיסי אשראי העוסקת בהנפקה, סליקה, תפעול כרטיסי אשראי ומתן פתרונות תשלום ומוצרים פיננסיים לרבות אשראי ללקוחות פרטיים ועסקיים. החברה הינה בשליטת בנק לאומי לישראל בע"מ ("בנק לאומי" או "לאומי") באמצעות לאומי שירותים פיננסיים בע"מ ולאומי אחזקות פיננסיות בע"מ, המחזיקות במאוחד 80% מהון המניות של החברה. יתרת הון המניות בשיעור של 20% מוחזקת על ידי קבוצת עזריאלי בע"מ. החברה מוגדרת כתאגיד עזר בנקאי על פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. בתוקף היותה תאגיד עזר בנקאי תחומה פעילותה במערכת של חוקים, צווים ותקנות וכמו כן, בהוראות והנחיות של המפקח על הבנקים ("המפקח").

החברה הוקמה ביום 15 בפברואר 2000 והחלה את פעילותה העסקית ביום 15 במאי 2000. לאומי קארד והבנקים, בנק לאומי ובנק מזרחי טפחות בע"מ ("בנק מזרחי טפחות"), מנפיקים במשותף את כרטיסי האשראי ללקוחותיהם. בין החברות ישנן הסכמות המגדירות את אופן ההתחשבות בנוגע לחלוקת ההכנסות ואת חלוקת האחריות בגין תפעול כרטיסי האשראי.

בנוסף, מנפיקה החברה כרטיסי אשראי ללקוחות כל הבנקים ("לקוחות חוץ בנקאיים"). כמו כן, החברה מציעה שירותי סליקה ופתרונות פיננסיים לבתי עסק. בין היתר החברה מציעה פתרון תשלום גלובאלי לבתי עסק שלהם פעילות עסקית אינטרנטית.

החברה משקיעה משאבים משמעותיים לפיתוח פתרונות בערוצים הדיגיטליים, בדגש על חדשנות טכנולוגית. חלק מהשירותים למחזיקי הכרטיס ולבתי עסק ניתנים באמצעות חברות הבנות: לאומי קארד אשראים בע"מ, לאומי קארד פקדונות בע"מ ולאומי קארד נכיונות בע"מ.

ביום 23 בינואר 2017 עבר במליאת הכנסת החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ("חוק שטרומ"). בהתאם להוראות החוק, בין היתר, בנק לאומי צפוי למכור בשנים הקרובות את אחזקותיו בלאומי קארד. לחוק השלכות מהותיות על פעילותה של החברה, בין היתר בהיבטים של גיוס מקורות מימון (לרבות בקשר עם מגבלות בחוק הבנקאות רישוי ומגבלות מכוח הוראה 313 לעניין מגבלת לווה בודד בבנקים), ערוצי מכירה והפצה לפעילותה העסקית, התקשרות עם בנקים לצורך הנפקה והפצת כרטיסי חיוב ובתחום הסליקה בהיבט עבודה מול סולק מתארח ומאגדים.

בימים אלה בוחן בנק ישראל את שיעור העמלה הצולבת שתחול לכשיפוג ההסדר הקיים בין חברות כרטיסי האשראי לעניין זה בסוף שנת 2018 ופרסם ביום 23 בפברואר 2017 קריאה לקבלת עמדת הציבור בנושא. לשינויים בעמלה הצולבת צפויות השלכות מהותיות על התוצאות הכספיות של החברה, בעיקר במגזר ההנפקה.

תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים בחברה

לאומי קארד פועלת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות הכרוכות בנטילת סיכונים: סיכון אשראי וסיכון שוק ונזילות. לסיכונים אלו נלווים סיכונים תפעוליים וסיכוני ציות הטבועים בפעילות העסקית. בשנים האחרונות, עם ההתפתחויות הטכנולוגיות, ניתן להבחין בעליה משמעותית בחשיפה לסיכוני סייבר ואבטחת מידע. בלאומי קארד רואים בניהול סיכונים תנאי הכרחי לעמידה במטרות ארוכות הטווח של החברה.

לפרטים בדבר סיכוני החברה [ראה פרק סקירת סיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה להלן ובדרישות גילוי המפורטות בנדבך 3 וגילוי נוסף על הסיכונים באתר האינטרנט של החברה.

החזון והאסטרטגיה העסקית של החברה

פרק זה נכתב בפירוט בדוח הכספי [לשנת 2016](#) (עמודים 15-16), על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח השנתי. האסטרטגיה העסקית והמיקוד העסקי של החברה מבוססים על חזון החברה שאושר בשנת 2015 על ידי דירקטוריון החברה: "להוביל חווית תשלום באמצעות חדשנות יוצרת ערך ללקוח". הנהלת החברה ועובדיה שואפים לייצר עבור לקוחותיה חווית תשלום אשר תיתן את המענה הטוב ביותר לצרכיהם. זאת, תוך חתירה לרווחיות נאותה, שמירה על יציבות החברה ויצירת איזון עם צרכי בעלי המניות והעובדים, לצד התנהלות ערכית ואחראית בסביבה העסקית והחברתית. במהלך התקופה פעלה החברה ליישום התכנית האסטרטגית, במטרה למקסם את הצעות הערך של החברה בכל ערוצי הפעילות שלה (הנפקה, סליקה ואשראי צרכני). החברה ממשיכה להתמקד בפיתוח החדשנות והרחבת הפעילות בערוצים הדיגיטליים, אשר ירחיבו את השירותים שבאפשרות החברה לספק ללקוחותיה. כניסתו לתוקף של חוק שטרומ צפויה להביא לעדכון של המיקוד האסטרטגי של החברה. החברה עובדת על עדכון התוכנית האסטרטגית הרב שנתית שלה בראי החקיקה החדשה.

סקירה כלכלית בעולם ובארץ *

בחודש אוקטובר 2017, עדכנה קרן המטבע הבינלאומית (IMF), את התחזית להתפתחות הצמיחה בעולם בשנת 2017 כלפי מעלה לפיה המשק העולמי צפוי להתרחב בשנת 2017 בכ- 3.6%, בהשוואה לתחזיתה מחודש יולי שעמדה על 3.5%, וכ- 3.2% בשנת 2016. כמו כן, הצמיחה בארה"ב בשנת 2017 עודכנה כלפי מעלה (מ-2.1% ל-2.2%) ובאזור גוש האירו נרשם עדכון כלפי מעלה בתחזית הצמיחה ל- 2017 (מ-1.9% ל-2.1%).

המדד המשולב** לבחינת מצב המשק כפי שהתפרסם על ידי בנק ישראל בחודש אוקטובר 2017, עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 בקצב שנתי של כ- 2.2% וב- 12 החודשים אשר הסתיימו ב- 30 בספטמבר 2017 בכ- 3.4%. בשנת 2016 עלה המדד המשולב בכ- 4.6%.

מדד המחירים לצרכן ("בגין") עלה מתחילת השנה ועד חודש ספטמבר 2017 ב-0.3% וב- 12 החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2017 הסתכמה העלייה ב- 0.1%. שיעור זה מצוי מתחת לגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה, 1% עד 3% ומשקף סביבת אינפלציה נמוכה מאוד.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2017, כמו גם בהחלטה מחודש אוקטובר 2017, לא חל שינוי בריבית בנק ישראל והיא עומדת על 0.1%. בהודעת הריבית שפורסמה בחודש אוקטובר 2017 ציינה הוועדה המוניתרית כי בכוונתה להותיר את המדיניות המרחיבה על כנה, כל עוד הדבר יידרש כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה, יוסף השקל ביחס לדולר בשיעור של כ- 8.2% וביחס לאירו, נרשם פיחות של כ- 2.8%.

(*) מקורות הנתונים לסקירה: פרסומים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל קרן המטבע הבינלאומית (IMF).
 (***) המדד המשולב לבחינת מצב המשק הוא אינדיקטור לאבחון כיוון התפתחותה של הפעילות הריאלית בזמן אמת, והוא מחושב על סמך 10 אינדיקטורים שונים. המדד מחושב בחטיבת המחקר של בנק ישראל אחת לחודש.

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח

הרווח הנקי הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב- 123 מיליון ש"ח. הרווח הנקי בנטרול השפעה חד פעמית בשל מענק מיוחד לעובדי החברה בגין מכירת ויזה אירופה (להלן - "השפעה חד פעמית") הסתכם ב- 142 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 148 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 4%.

הרווח הנקי הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2017 ב- 49 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 8%. הקיטון ברווח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר משחיקה במגזר הסליקה (עקב שחיקת מרווח הסליקה וגידול בתשלומים לארגונים בינלאומיים) ומגידול בתשלומים לבנקים.

הרווח הנקי הבסיסי והמדולל למניה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הינו 0.49 ש"ח. הרווח הנקי הבסיסי והמדולל למניה בנטרול השפעה חד פעמית, בתקופה זו הינו 0.57 ש"ח, בהשוואה ל- 0.59 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי הבסיסי והמדולל למניה ברבעון השלישי של שנת 2017 הינו 0.20 ש"ח, בהשוואה ל- 0.21 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ביום 27 בספטמבר 2017 אישרה האסיפה הכללית של החברה פיצול בערך הנקוב של מניות החברה ואת הגדלת ההון הרשום של החברה. לפרטים נוספים ראה [ביאור 6 א'](#) בדוחות הכספיים להלן.

שיעור התשואה להון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 במונחים שנתיים הינו 9.5%. שיעור התשואה להון בנטרול השפעה חד פעמית בתקופה במונחים שנתיים הינו 10.6%, בהשוואה ל- 11.8% בתקופה המקבילה אשתקד. ההון הממוצע לצורך חישוב שיעור התשואה על ההון חושב על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

להלן ריכוז התוצאות הכספיות לתשעת החודשים הראשונים לשנת 2017 כפי שמדווחות ובנטרול השפעה חד פעמית (במיליוני ₪):

נתונים מדווחים	השפעה חד פעמית	נתונים בנטרול השפעה חד פעמית	
123	19	142	רווח נקי
733	26	707	סך הוצאות
113	13	126	רווח נקי במגזר ההנפקה
10	6	16	רווח נקי במגזר הסליקה
0.49	0.08	0.57	רווח למניה רגילה בסיסי ומדולל (בש"ח)
9.5%	1.1%	10.6%	תשואה להון
16.7%	0.2%	16.9%	יחס הלימות הון

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (במיליוני ₪)

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	2016	2017	
7%	56	844	900	סך הכנסות החברה
4%	27	705	732	מזה: הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי
18%	25	138	163	מזה: הכנסות ריבית, נטו

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (במיליוני ₪)

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	2016	2017	
6%	17	298	315	סך הכנסות החברה
2%	5	249	254	מזה: הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי
23%	11	48	59	מזה: הכנסות ריבית, נטו

ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי כוללות בעיקר עמלות מנפיק ועמלות שירות בגין פעילות מחזיקי כרטיס וכן עמלות סליקה והכנסות אחרות מבתי עסק בניכוי עמלות למנפיקים אחרים. הגידול בהכנסות נובע בעיקר מעליה בהיקף הפעילות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות ריבית, נטו גדלו בעיקר כתוצאה מגידול בהיקף פעילות האשראי למחזיקי כרטיס. לפרטים נוספים ראה נספח "שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה" בפרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים.

להלן התפתחות ההוצאות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (במיליוני ₪)

השינוי ביחס לנתונים בנטרול השפעה חד פעמית באחוזים	השינוי ביחס לנתונים בנטרול השפעה חד פעמית במיליוני ₪	2016 מדווח	2017 בנטרול השפעה חד פעמית	2017 מדווח	
11%	69	638	707	733	סך הוצאות החברה
104%	25	24	49	49	מזה: הוצאות בגין הפסדי אשראי
8%	31	366	397	416	מזה: הוצאות תפעול
(2%)	(3)	134	131	135	מזה: הוצאות מכירה ושיווק
8%	3	39	42	45	מזה: הוצאות הנהלה וכלליות
17%	13	75	88	88	מזה: הוצאות בגין תשלומים לבנקים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (במיליוני ₪)

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	2016	2017	
10%	23	225	248	סך הוצאות החברה
50%	6	12	18	מזה: הוצאות בגין הפסדי אשראי
10%	12	125	137	מזה: הוצאות תפעול
(6%)	(3)	50	47	מזה: הוצאות מכירה ושיווק
25%	3	12	15	מזה: הוצאות הנהלה וכלליות
19%	5	26	31	מזה: הוצאות בגין תשלומים לבנקים

הוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופה גדלו בעיקר כתוצאה מגידול בפעילות האשראי לאנשים פרטיים.

הוצאות התפעול בנטרול השפעה חד פעמית גדלו בעיקר כתוצאה מהרחבת היקף הפעילות העסקית, מגידול בתשלומים לארגונים בינלאומיים בעקבות שינוי במבנה העמלות ומגידול בהוצאות השכר.

הוצאות מכירה ושיווק בנטרול השפעה חד פעמית קטנו כתוצאה מקיטון בהוצאות בגין מבצעי מתנות למחזיקי כרטיס אשראי אשר נבע מביטול הפרשה בגין שנים קודמות, אשר קוזז חלקית כתוצאה מגידול בהוצאות השכר.

הוצאות בגין תשלומים לבנקים גדלו כתוצאה מגידול בפעילות העסקית וכן מגידול בתשלומים לבנק לאומי בעקבות שינוי בחלוקת ההכנסות בהסכם ההנפקה המשותפת שנחתם בין הצדדים בעבר.

ההפרשה למיסים על הרווח הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב- 49 מיליון ש"ח. ההפרשה למיסים על הרווח בנטרול השפעה חד פעמית הסתכמה בתקופה ב- 56 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 62 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 10%.

ההפרשה למיסים הסתכמה ברבעון השלישי של שנת 2017 ב- 20 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 5%.

השיעור האפקטיבי של ההפרשה למס בנטרול השפעה חד פעמית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 היה 29.0% בהשוואה ל- 30.1% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 היה 24.0% לעומת 25.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

בחברות הבנות שהינן מוסד כספי כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, שיעור המס הסטטוטורי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 עמד על 35.0% בהשוואה ל 35.9% בשנת 2016.

הגדרות:

כרטיסים תקפים - כרטיסים מונפקים תקינים בידי לקוחות, לא כולל חסומים ולא כולל כרטיסי מתנה נטענים.
כרטיסים פעילים - כרטיסים תקפים שביצעו לפחות עסקה אחת במהלך הרבעון האחרון.
מחזור הנפקה - מחזור עסקאות שבוצע בכלל כרטיסי החברה במהלך התקופה ללא משיכות מזומנים בארץ ובניכוי ביטולי עסקאות.

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 30 בספטמבר 2017 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,650	236	1,414	כרטיסים בנקאיים
997	212	785	כרטיסים חוץ בנקאיים
2,647	448	2,199	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31 בדצמבר 2016 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,659	255	1,404	כרטיסים בנקאיים
920	200	720	כרטיסים חוץ בנקאיים
2,579	455	2,124	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 30 בספטמבר 2016 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,671	256	1,415	כרטיסים בנקאיים
896	186	710	כרטיסים חוץ בנקאיים
2,567	442	2,125	סך הכל

מחזור הנפקה (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	לתקופה של חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016	לתקופה של חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017	
54,476	40,897	43,289	14,558	14,873	כרטיסים בנקאיים
19,540	14,566	16,178	5,153	5,644	כרטיסים חוץ בנקאיים
74,016	55,463	59,467	19,711	20,517	סך הכל

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד של לאומי קארד הסתכם ביום 30 בספטמבר 2017 ב- 14,076 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 12,618 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016 - גידול של כ- 12% ובהשוואה ל- 13,089 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2016 - גידול של כ- 8%.

להלן התפתחות סעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ₪)

שינוי באחוזים מספטמבר 2016	שינוי באחוזים מדצמבר 2016	31 בדצמבר 2016	30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2017	
8%	12%	12,314	12,712	13,747	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מזה: יתרת אשראי שאינו בערבות בנקים
21%	20%	6,580	6,568	7,917	מזה: יתרת אשראי לאנשים פרטיים
29%	22%	4,425	4,175	5,404	מזה: יתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי
(4%)	1%	5,344	5,639	5,408	בערבות בנקים ואחרים
33%	31%	3,707	3,651	4,854	אשראי מתאגידים בנקאיים
(5%)	3%	6,960	7,545	7,188	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(5%)	3%	6,232	6,762	6,434	מזה: התחייבות לבתי עסק

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - גדלו בעיקר כתוצאה מגידול בהיקף פעילות האשראי לאנשים פרטיים. **אשראי מתאגידים בנקאיים** - הגידול ביתרה נובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות בכלל ובפעילות האשראי למחזיקי כרטיס חוץ בנקאי בפרט. עיקר האשראי התקבל מחברת האם. רובה של היתרה הינה לזמן קצר במטבע ישראלי לא צמוד בריבית משתנה. **זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי** - רובה של היתרה הינה במטבע ישראלי לא צמוד ונפרעת עד שלושה חודשים. היתרה מוצגת בניכוי יתרת ניכיון שוברים והקדמת תשלומים לבתי עסק בסך 1,633 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2017, בהשוואה ל- 1,588 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016 – גידול של כ- 3% ובהשוואה ל- 1,628 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2016 - גידול של כ- 0.3%.

להלן פירוט התפתחות הסעיפים החוץ מאזניים:

שינוי באחוזים מספטמבר 2016	שינוי באחוזים מדצמבר 2016	31 בדצמבר 2016 מיליוני ₪	30 בספטמבר 2016 מיליוני ₪	30 בספטמבר 2017 מיליוני ₪	
7%	4%	25,398	24,705	26,488	יתרת מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
12%	8%	11,189	10,823	12,079	מזה: באחריות החברה
4%	1%	14,208	13,879	14,408	מזה: באחריות הבנקים

ההון העצמי של לאומי קארד הסתכם ביום 30 בספטמבר 2017 ב- 1,868 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,795 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016 ובהשוואה ל- 1,759 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2016.

ההון העצמי בסוף הרבעון השלישי של שנת 2017 כולל הון מניות בסך 26 מיליון ש"ח, פרמיה על מניות בסך 355 מיליון ש"ח, קרן הון בסך 33 מיליון ש"ח ויתרת עודפים בסך 1,454 מיליון ש"ח.

ההון הכולל הסתכם בסוף הרבעון השלישי של שנת 2017 ב- 1,994 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1,899 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016 ובהשוואה ל- 1,859 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2016.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון לפי באזל III - מסגרת העבודה למדידה והלימות הון, הסתכם ביום 30 בספטמבר 2017 בשיעור של 16.7%, בהשוואה ל- 17.8% בסוף שנת 2016 ובהשוואה ל- 17.3% ביום 30 בספטמבר 2016. יחס הון עצמי רוברד 1 הסתכם ביום 30 בספטמבר 2017 בשיעור של 15.7%, בהשוואה ל- 16.8% בסוף שנת 2016 ובהשוואה ל- 16.4% ביום 30 בספטמבר 2016.

הנחיות בנק ישראל לאימוץ הוראות באזל III דורשות מהתאגידים הבנקאיים בישראל לעמוד ביחס הון כולל מזערי בשיעור של 12.5%, ויחס הון עצמי רוברד 1 מזערי בשיעור של 9% וזאת החל מיום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול (כגון: בנק לאומי), שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון כולל מזערי בשיעור של 13.5%, ויחס הון עצמי רוברד 1 בשיעור של 10% וזאת החל מיום 1 בינואר 2017. ביום 1 במאי 2016 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב". ההוראה מגדירה הקלות ביחס לדרישות ההון על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. על אף האמור בהוראת ניהול בנקאי תקין 201, יחס הון עצמי רוברד 1 לא יפחת מ- 8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.5%. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016. על פי הנחיית המפקח על הבנקים, במכתבו לבנק לאומי מחודש פברואר 2011, חברות הבנות של בנק לאומי, לרבות החברה, נדרשות לאמץ בשלב זה, יעדי הלימות הון שיהיו לכל הפחות בגובה יעדיה של החברה האם. החברה עומדת בהנחיה זו. על פי החלטת הדירקטוריון מחודש פברואר 2016, נקבע כי יחס הון עצמי רוברד 1 מזערי לא יפחת משיעור של 10.5%, הגבוה מהדרישה הרגולטורית.

יחס הלימות ההון הכולל לרכיבי סיכון (*):

להלן פירוט נכסי הסיכון ודרישות ההון בגינם (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2017	
נכסי סיכון	דרישות ההון	נכסי סיכון	דרישות ההון	נכסי סיכון	דרישות ההון	
						סוגי חשיפות
						סיכונים אשראי - גישה סטנדרטית
2,620	301	2,704	311	2,591	298	של תאגידים בנקאיים
771	89	641	74	576	66	של תאגידים
5,893	678	4,935	568	5,033	579	קמעונאיות ליחידים
490	56	410	47	408	47	של עסקים קטנים
327	38	302	35	303	35	נכסים אחרים
10,101	1,162	8,992	1,035	8,911	1,025	סה"כ סיכון אשראי
14	2	20	2	23	3	סיכון שוק - גישה סטנדרטית
1,806	208	1,723	198	1,739	200	סיכון תפעולי - גישה סטנדרטית
11,921	1,372	10,735	1,235	10,673	1,228	סך הכל נכסי סיכון ודרישות ההון
1,994		1,859		1,899		בסיס ההון
16.7%		17.3%		17.8%		יחס הון כולל
15.7%		16.4%		16.8%		יחס הון עצמי רוברד 1

* מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא "מדידה והלימות ההון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישמת החברה את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. סך מדידת החשיפה של החברה היא סכום החשיפות המאזניות ופריטים חוץ מאזניים. ככלל המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, החברה לא מורשת להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה החברה מחשבת את החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של סכום הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5% על בסיס מאוחד ותאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהחברה הוא 5%. הדרישה לעמוד ביחס המינוף המזערי הינה החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי כאמור, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי כאמור, נדרש להגדיל את היחס בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018. יחס המינוף של החברה ליום 30 בספטמבר 2017 הינו 11.1% בהשוואה ל- 11.7% בסוף שנת 2016 ובהשוואה ל- 11.2% ביום 30 בספטמבר 2016.

דיבידנד

חלוקת הדיבידנד בחברה כפופה להוראות המפקח על הבנקים, לרבות עמידה במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל. חלוקת דיבידנד מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט - 1999, הקובע בין היתר, כי החברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחבויותיה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד פירעון. בהתאם למסמך מדיניות חלוקת דיבידנד, אשר עודכן ואושר בדירקטוריון החברה, שולם ביום 1 במרס 2017 דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה). בחודש מרס 2016 שולם דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה). אין בהצהרה על מדיניות חלוקת הדיבידנד הנ"ל כל התחייבות כלפי צד שלישי כלשהו (לרבות בעניין מועדי תשלום דיבידנד או בעניין שיעור חלוקת דיבידנד בעתיד).

מגזר הנפקה

פעילות מגזר זה מתמקדת בהנפקה ותפעול כרטיסי אשראי, מתן שירותים ופתרונות פיננסיים (כולל אשראי) למחזיקי כרטיס. לאומי קארד מספקת שירותי הנפקה ותפעול כרטיסי חיוב נדחה, כרטיסים נטענים וכרטיסי חיוב מידי ללקוחותיה (מחזיקי כרטיס). לאומי קארד מנפיקה כרטיסי אשראי ללקוחותיה אשר משמשים כאמצעי תשלום לעסקות ולמשיכת מזומנים בבתי העסק בארץ ובעולם המכבדים את המותגים אותם מנפיקה החברה. ההכנסות של לאומי קארד ממחזיקי הכרטיס נובעות מעמלות שנגבות ממחזיקי הכרטיס ועמלות מנפיק שנגבות מחברות כרטיסי האשראי והארגונים הבינלאומיים. כמו כן, נגבות מלקוחות החברה ריביות בגין עסקאות ומוצרי אשראי שניתנו על ידי החברה.

ברבעון השלישי של שנת 2017 המשיכה החברה להרחיב את פעילות ההנפקה ואת היצע מוצרי האשראי ללקוחותיה על ידי שיתופי פעולה עם גופים מובילים במשק הישראלי.

במהלך התקופה המשיכה החברה להרחיב את מגוון השירותים אותם היא מציעה ללקוחותיה באמצעות אתר האינטרנט ובאמצעות אפליקציית הארנק הדיגיטלי, הכוללים בין היתר, קבלת מידע אודות מוצרים ושירותים המוצעים למחזיקי הכרטיס, מידע אודות תעריפי החברה, מבצעים והטבות וכן מידע שוטף על הפעולות ומצב החשבון של לקוחות החברה, הזמנה והעברה של "פינוקים", העברות כספים בין אנשים פרטיים, תשלום בחניונים וזיהוי ביומטרי.

בנוסף, מקדמת החברה גיוס לקוחות Online בנקודות הפצה שונות. השירות החדש משפר בצורה משמעותית את חווית הלקוח, מקצר את לוחות הזמנים בהנפקת הכרטיס ומשפר את היעילות התפעולית של החברה בגיוס לקוחות חדשים.

כחלק מאסטרטגיית השירות, החברה פועלת רבות בערוצי השירות השונים על מנת לאפשר נגישות פשוטה, זמינה וחדשנית. החברה משקיעה מאמצים ניכרים בשימור שביעות רצון לקוחותיה, בין היתר באמצעות שמירה על רמת שירות גבוהה וכן באמצעות מגוון תוכניות נאמנות כגון: מועדוני תעופה, פינוקים פלוס, הנחות במעמד החיוב, ומבצעים משתנים ברשתות מובילות, שמטרתם לחזק את ההעדפה של מחזיקי הכרטיס לבצע עסקאות ומשיכות מזומן בכרטיסי האשראי של החברה.

ביום 29 באוגוסט 2017 הודיעה חברת שופרסל בע"מ (להלן - "שופרסל") ללאומי קארד כי אין ברצונה לחדש את הסכם הנפקת כרטיסי האשראי ללקוחות שופרסל, שנחתם בין הצדדים בשנת 2006 ובהמשך דיווחה שופרסל לבורסה כי חתמה על מסמך עקרונות עם חברה אחרת להנפקה ותפעול של כרטיסי האשראי ללקוחות המועדון. לפרטים נוספים ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים ופרק [הסכמים מהותיים בממשל תאגידי](#). נכון ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם מספר כרטיסי האשראי התקפים בידי לקוחות המועדון בכ- 516 אלפי כרטיסים.

מגזר סליקה

במגזר זה כלולות הפעילויות הבאות:

1. שירותי סליקה - הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבית מבית העסק.
2. פתרונות פיננסיים - מוצרים ושירותים המוצעים לבתי העסק במסגרת פעילות הסליקה כגון: הלוואות, ניכיון שוברים והקדמת תשלומים.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2017 המשיכה החברה בהרחבת הפעילויות המצוינות לעיל. החברה מציעה, בנוסף, גם פתרון תשלום גלובאלי המיועד לבתי עסק המוכרים מוצרים או שירותים באמצעות האינטרנט ללקוחות בישראל ובחול.

מלבד האמור, החברה פועלת באופן עקבי במטרה להנגיש ולהרחיב את מגוון הפעולות ואיכות המידע המועבר לבתי העסק באמצעות האינטרנט, הסמארטפון ושירותי SMS עסקי, כאמצעי למינוף האסטרטגיה העסקית וליצירת יתרון תחרותי ובידול בסליקת כרטיסי האשראי.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2017, המשיכה החברה להרחיב את גיוס בתי עסק לסליקה, בין היתר, באמצעות "חבילות Smart" הכוללות שירותי סליקה, ניכיון שוברים ואפשרות השכרה של מסוף מתקדם בעל חומרה מותאמת לטכנולוגיית EMV. ביום 4 באפריל 2017 הודיע בנק ישראל, כי העניק רישיון סליקה לחברה נוספת, ובכך תהפוך חברה זו לסולק הרביעי בשוק הסליקה בישראל. בשלב זה אין באפשרות החברה להעריך את השפעתו של מתן הרישיון הנוסף על פעילותה של החברה.

רווחיות מגזרי הפעילות

לצורך מדידת הרווחיות ותמיכה ניהולית בפעילות לפי מגזרים נעזרת הנהלת החברה במדידה פיננסית המבוססת בחלקה על הנחות יסוד ואומדנים לפי הפירוט הבא:
 ההכנסות מהפעילות העסקית מיוחסות באופן ספציפי למגזרי הסליקה וההנפקה.
 ההוצאות הישירות המשתנות (שהיקפן תלוי בהיקף מחזורי הפעילות במגזרים) מיוחסות באופן ספציפי.
 ההוצאות הישירות הקבועות מיוחסות בחלקן באופן ספציפי ובחלקן האחר בהתאם לשימוש באומדנים ביחס להיקפי הפעילות של המגזרים לפי הערכת הנהלה.
 העמסתן של ההוצאות העקיפות נעשית גם היא על פי אומדנים לפי הערכת הנהלה.
 לפירוט סעיפי ההכנסות וההוצאות במגזרי ההנפקה והסליקה - ראה [ביאור 8](#) בדוחות הכספיים.

להלן פירוט התפתחות ההכנסות וההוצאות במגזר ההנפקה:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (מיליוני ₪)

השינוי ביחס לנתונים בנטרול השפעה חד פעמית באחוזים	השינוי ביחס לנתונים בנטרול השפעה חד פעמית מיליוני ₪	2016 מדווח	2017 בנטרול השפעה חד פעמית	2017 מדווח	
9%	61	667	728	728	סך הכנסות
23%	25	110	135	135	מזה: הכנסות ריבית, נטו
11%	54	502	556	574	סך הוצאות
7%	8	118	126	113	רווח נקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (מיליוני ₪)

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ₪	2016	2017	
9%	21	236	257	סך הכנסות
29%	11	38	49	מזה: הכנסות ריבית, נטו
9%	17	179	196	סך הוצאות
7%	3	41	44	רווח נקי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (מיליוני ₪)

השינוי ביחס לנתונים בנטרול השפעה חד פעמית באחוזים	השינוי ביחס לנתונים בנטרול השפעה חד פעמית מיליוני ₪	2016 מדווח	2017 בנטרול השפעה חד פעמית	2017 מדווח	
(3%)	(5)	177	172	172	סך הכנסות
-	-	28	28	28	מזה: הכנסות ריבית, נטו
11%	15	136	151	159	סך הוצאות
(47%)	(14)	30	16	10	רווח נקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (מיליוני ₪)

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ₪	2016	2017	
(6%)	(4)	62	58	סך הכנסות
-	-	10	10	מזה: הכנסות ריבית, נטו
13%	6	46	52	סך הוצאות
(58%)	(7)	12	5	רווח נקי

פעילות חברה מוחזקת עיקרית

לאומי קארד אשראים בע"מ

מאזן לאומי קארד אשראים הסתכם ביום 30 בספטמבר 2017 ב- 5,411 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 4,430 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016 ובהשוואה ל- 4,182 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2016.

הרווח הנקי הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב- 38 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 37 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההון הסתכם ביום 30 בספטמבר 2017 ב- 365 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 327 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016 ובהשוואה ל- 315 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2016.

פרק זה נכתב בפירוט בדוח הכספי לשנת 2016 (עמודים 44-30) על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח השנתי.

ניהול סיכונים הינו מרכיב משמעותי לעמידה במטרות השוטפות ובמטרות ארוכות הטווח של לאומי קארד. החברה עוסקת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות הכרוכות בנטילת סיכונים כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון נזילות. לסיכונים אלו נלווים סיכונים תפעוליים לרבות סיכונים סייבר, סיכונים ציות וסיכון אסטרטגי הטבועים בפעילות העסקית. ניהול סיכונים מושכל ומעמיק המקיף את כל תחומי פעילותה של החברה, הינו תנאי הכרחי לעמידה במטרות ויעדי החברה. המטרה העיקרית של ניהול סיכונים בלאומי קארד הינה שמירה על יציבות החברה ותמיכה בהשגת היעדים העסקיים, תוך פעילות מתמדת לטובת הבטחת תשתית ניהול סיכונים איתנה וניתוח שוטף של תמונת הסיכון. אופן ניהול הסיכונים בחברה נבחן ומתעדכן באופן שוטף בכפוף להנחיות בנק ישראל ובהתחשב בשינויים בסביבה הכלכלית, העסקית ובמדיניות החברה.

מנהל הסיכונים הראשי, במעמד חבר הנהלה הינו אחראי להובלת ניהול הסיכונים המרכזיים בחברה, לרבות: סיכון אשראי, סיכון תפעולי, סיכון ציות, סיכון שוק וסיכון נזילות. פונקציית ניהול הסיכונים הנמצאת תחת אחריותו מהווה גורם בלתי תלוי, הנותן דגש על ראייה כוללת והינו מעורב בזמן אמת בקבלת החלטות מהותיות. סמנכ"ל משאבי אנוש ומטה, חבר הנהלה, אמון על ניהול הסיכון המשפטי וסיכונים מעילה.

פרופיל הסיכון של החברה מתעדכן בהתאם לשינויים בסביבה החיצונית, והדבר דורש מהחברה היערכות מתאימה, על מנת להבטיח שהארגון לא לוקח על עצמו סיכונים שהינם מעבר להצהרת תיאבון הסיכון שהגדיר, המבטא את המהות, הסוגים ורמות הסיכונים שהחברה מוכנה לשאת. בשנים האחרונות אנו עדים להתפתחויות טכנולוגיות המאפשרות יישומים עסקיים מתקדמים, אם כי מכיוון שהן פועלות במרחב הסייבר, מנעד האימונים הפוטנציאליים בתחום זה גדל ובאחריות החברה להבטיח הגנה אפקטיבית מפני גורמי האיום הפנימיים והחיצוניים.

תפישת ניהול הסיכונים מבוססת על שלושה קווי הגנה הנוטלים חלק בניהול הסיכונים. להלן חלוקת האחריות בין קווי ההגנה: קו ההגנה הראשון - קווי עסקים, מנהלי קווי העסקים נוטלי הסיכון ונושאים באחריות מלאה לניהול הסיכונים ויישום סביבת בקרה נאותה על פעילותם.

קו ההגנה השני - פונקציית ניהול סיכונים בלתי תלויה, בראשה מנהל סיכונים ראשי, תפקידו לסייע להנהלה לקדם ראייה משולבת, כלל תאגידי של הסיכונים, לתכנן, לתחזק ולפתח את מסגרת העבודה לניהול סיכונים, ולאתגר את נאותות התשומות של קווי העסקים לניהול הסיכון.

קו ההגנה השלישי - ביקורת פנימית, תפקידה לבחון את תקינותם ואת יעילותם של תהליכי ניהול הסיכונים בחברה ולחשוף חולשות בבקורות הפנימיים.

דירקטוריון החברה אחראי, בין השאר על התווית אסטרטגית הסיכון הכוללת לרבות תיאבון הסיכון, פיקוח על מסגרת ניהול הסיכונים, אישור מדיניות ניהול הסיכונים עבור כל אחד מהסיכונים המהותיים, פיקוח ואתגור של רמות הסיכון אליהם חשופה החברה תוך וידוא הלימה לתיאבון הסיכון.

הצהרת תיאבון לסיכון

החברה חשופה למגוון סיכונים במסגרת פעילותה העסקית. מטרת הצהרת תיאבון לסיכון הינה להגדיר את רמת החשיפה המקסימאלית לסוגי הסיכון השונים אשר החברה מוכנה לקחת על מנת להשיג את היעדים העסקיים שהוגדרו. להלן העקרונות המנחים לקביעת תיאבון הסיכון:

- גיבוש תיאבון הסיכון מתבצע תוך התחשבות ביעדים האסטרטגיים והעסקיים שהחברה הגדירה.
- תיאבון הסיכון נקבע תוך התחשבות בסיבולת הסיכון של החברה תחת אילוצים שונים (כגון: מקורות הון ונזילות, דרישות רגולטוריות וכדומה).
- בעת הגדרת תיאבון הסיכון החברה מביאה בחשבון את כלל הסיכונים המהותיים, גם אלו שאינם ניתנים לכימות.
- תיאבון ומגבלות הסיכון של החברה גובשו בהתבסס, בין השאר, על תוצאות של תרחישי קיצון.
- במסמך הצהרת תיאבון הסיכון מוצגות מגבלות תיאבון הסיכון העיקריות בלבד, ובמסגרת מסמכי המדיניות הפרטניים של הסיכונים, מפורטות מגבלות כמותיות המכסות את הסיכון.

לאומי קארד נערכת להתמודדות עם סיכונים שהתרחשותם עלולה לגרום לשיבושים חמורים בפעילות העסקית הרגילה. לחברה אסטרטגיה לניהול משברים, אשר מטרתה להתוות תפיסה כוללת ועקרונות מנחים לניהול משברים מסוגים שונים, ונועדה להבטיח התמודדות אפקטיבית עם שיבושים וכשלים העלולים להיגרם על ידי אירועים חיצוניים או פנימיים, ולאפשר רציפות עסקית מרבית.

תרחישי קיצון

תרחישי קיצון מהווים כלי משמעותי לניהול סיכונים בחברה. תרחישי הקיצון מאפשרים להצביע על היקף החשיפה המקסימאלית בעת התממשותם. על בסיס היקף החשיפה המקסימאלית בוחנת החברה האם היא נדרשת לגייס הון נוסף על מנת לעמוד בדרישות הפיקוח בנוגע ליחס הלימות ההון. לחלופין, תרחישי הקיצון מספקים אינדיקציה באילו פעולות אחרות יש לנקוט על מנת לסייע להפחית את רמות הסיכון. תרחישי קיצון מהווים כלי משלים לגישות ולמדדים אחרים לניהול הסיכון. לחברה סט תרחישי קיצון המתעדכן אחת לתקופה. זאת, במטרה לבחון את מוקדי הסיכון העיקריים, לאור ההתפתחויות השונות בסביבה העסקית בה פועלת החברה.

חשיפה וניהול של סיכונים אשראי

ביום 10 ביולי 2017 עודכנה הוראה 311 (שנכנסה במקור לתוקפה החל מיום 1 בינואר 2014). ההוראה מאמצת את תפיסת ועדת באזל ורשויות פיקוח מובילות בעולם לגבי ניהול סיכונים אשראי. ההוראה מהווה בסיס לפעילות ניהול האשראי בחברה. סיכון אשראי מוגדר בהוראה "הסיכון שלוה, או צד נגדי, לא יעמוד בהתייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי, כפי שסוכמו". סיכון האשראי בלאומי קארד מורכב משני סוגי פעילות עיקריים:

אשראי לאנשים פרטיים - הסיכון נובע בעיקר מהחשיפה בגין עסקאות שוטפות ולקוחות מוצרי אשראי של מחזיקי הכרטיס. החברה מציעה מגוון מוצרי אשראי לאנשים פרטיים - מסגרות לרכישות בכרטיסי אשראי, הלוואות, אשראי מתגלגל, הלוואות למימון רכבים ועסקאות קרדיט. מרבית התיק הינו סולו - ללא בטוחות, למעט הלוואות למימון רכבים המובטחות בשעבוד הרכבים ומהוות כשליש מתיק האשראי לאנשים פרטיים של החברה.

אשראי מסחרי - הסיכון נובע בעיקר מהחשיפה בגין עסקאות שוטפות ולקוחות מוצרי אשראי על ידי בתי העסק.

מטרת ניהול סיכונים האשראי הינה למקסם את שיעור התשואה המותאמת לתיאבון הסיכון תוך שמירה על כך שחשיפת סיכון האשראי הינה בהתאמה למדיניות החברה בנושא.

מדיניות האשראי של החברה מאושרת אחת לשנה על ידי הדירקטוריון ומהווה את אחד הנדבכים המרכזיים לביטוי אסטרטגית האשראי ותיאבון הסיכון של החברה. המדיניות מתווה מסגרת לקביעת נהלים לזיהוי, מדידה, מעקב, פיקוח ובקרה אחר סיכון האשראי ונגזרת מאסטרטגית סיכון האשראי שהחברה קבעה לעצמה.

לאומי קארד כחברה מובילה בתחומה, פיתחה מערך פעולה מקצועי לניהול סיכונים מושכל ויעיל של פעילויות עסקיות בתחום האשראי, בהתאמה לצרכי הלקוחות ומתוך הבנה כי אשראי הינו מוצר משלים בתחום כרטיסי האשראי, המאפשר להרחיב את הצעות הערך ללקוחותיה הפרטיים והעסקיים.

החברה פועלת בהתאם לאסטרטגיה שלה להרחבת תיק האשראי לאנשים פרטיים, תוך המשך רמת הפיזור הגבוהה בו, בשיעורי גידול עקביים המבוקרים מידי תקופה. בין היתר, החברה מגדירה את תמהיל מוצרי האשראי, קצב הגידול וההצעות ללקוחות בהתאמה לפרמטרים כלכליים וניתוח הסיכונים במשק. בתקופת הדוח תיק האשראי לאנשים פרטיים גדל בכ- 22%. קצב גידול זה תואם לתיאבון הסיכון של החברה. תמהיל הלקוחות ורמת הסיכון בו נותר ללא שינוי מהותי. חלקם של הלקוחות המדורגים בסיכון גבוה תואם לתיאבון הסיכון שהחברה קבעה.

החברה הגדירה מדיניות ותהליכי עבודה מתאימים לשיווק וייזום האשראי ללקוחות תוך התאמת ההצעה בהתאם לצרכי ומאפייני הלקוח. החברה מקפידה להציג ולפרט את מאפייני מוצרי האשראי ופרטיהם ללקוח. בהתאם, קיימת בקרה שוטפת על יישום המדיניות והתהליכים שנקבעו בערוצי ההפצה השונים. במדיניות נקבעו עקרונות איכותיים וכמותיים אשר לפיהם יועמד, ינהל ויבוקר תיק האשראי, במטרה לשפר את איכותו ולהקטין את הסיכון הגלום בניהולו. החברה עוקבת אחר התראות ומידע עדכני לגבי הלקוחות בתיק האשראי, פרמטרי סיכון בתיק ואינדיקטורים כלכליים, על מנת לנטר שינויים בפרופיל הסיכון ובמידת הצורך פועלת לצמצומו, בין היתר, על ידי הקטנת מסגרות, התאמת סכומי החזר ועוד, תוך מתן גילוי נאות ללקוח. החברה קבעה מגבלות פנימיות לפיזור מגוון מוצרי האשראי השונים המאופיינים ברמות סיכון שונות. בתקופת הדוח פרופיל סיכון התיק נותר ללא שינוי מהותי. החברה קבעה בין היתר מגבלות לגבי מסגרת האשראי ללווה בהתאם לפרמטרים שקבעה, שיעור הלווים הגדולים בתיק, תמהיל רמות הסיכון על פי מודלי דירוג פנימיים, מידע חיצוני ומח"מ התיק. בתקופת הדוח מאפיינים אלו נותרו ללא שינוי מהותי.

החברה קבעה מדרג סמכויות להחלטות האשראי ומקיימת דיונים תקופתיים בתמהיל סיכון התיק הכוללים דיווחים על עמידה במגבלות שנקבעו לוועדת סיכונים עליונה של החברה, לוועדת סיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון, לכל הפחות אחת לרבעון. החברה עוקבת אחר שיעור הגידול בתיק האשראי ללקוחות פרטיים ובהתאם אחר שיעור החזרי החיוב מהבנקים. החברה פועלת לגביה מיטבית ויעילה לצמצום היקף המחיקות. הגידול במחיקות בתקופת הדוח נובע בעיקרו מגידול בפעילות. החברה פועלת בהתאם להנחיות בנק ישראל בהוראת ניהול בנקאי תקין 313 בדבר מגבלות חבות של לווה בודד וקבוצת לוויים במטרה להקטין את ריכוזיות הלוויים.

החברה פועלת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 312 בדבר מגבלות חבות של אנשים קשורים במטרה להגביל את היקף חבויותיהם של אנשים קשורים לחברה ולמזער סיכונים הנובעים מעסקאות אלו. החברה פועלת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 450 בנוגע להליכי גביית חובות במטרה להסדיר את הפעולות שיש לנקוט לצורך הגברת ההוגנות והשקיפות בעת גביית חובות מלקוחותיה. האשראי הניתן על ידי החברה הינו ברובו בריבית משתנה ולתקופות של מספר שנים בודדות. תהליך החיתום של לקוחות פרטיים כמו גם מעקב אחר שינוי ברמת הסיכון של לקוח קיים מבוצע ברובו באמצעות תהליך אוטומטי המבוסס על מודלים סטטיסטיים לדירוג סיכון האשראי של הלקוח (Credit Scoring).

- מודל (AS) Application Scoring - מודל סטטיסטי, שקובע את דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות חדשים, באמצעות נקבעים זכאות ותנאי האשראי (מסגרת, ריבית, סוג כרטיס).

- מודל (BS) Behavior Scoring - מודל סטטיסטי, שקובע את דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות קיימים ומתבסס על נתוני התנהגות הלקוח, באמצעותו נקבעת מדיניות ניהול האשראי וההתאמות הנדרשות ביחס למסגרת האשראי, הלוואות ושיעור הריבית שנקבעו ללוויים.

החברה מפתחת ומשכללת את המודלים בהתאם לנדרש ובנוסף מבצעת להם תיקוף תקופתי בלתי תלוי, כך שבכל עת ניתן יהיה לאמוד בצורה מהימנה את רמת הסיכון המשתקפת מכלל הלקוחות בתיק האשראי. לצורך תיקוף המודלים הסטטיסטיים מסתייעת החברה בגורמי בקרה חיצוניים בלתי תלויים.

החברה מקיימת תהליכי בקרה ומעקב שוטפים אחר התפתחות דירוגי הלקוחות ופרופיל הסיכון בתיק האשראי. אחריות קו ההגנה הראשון כוללת, בין היתר, בדיקת מגבלות פנימיות ברמה יומית, בדיקת מגבלות רגולטוריות, מעקב אחר אינדיקטורים כלכליים, מעקב אחר תקינות ושווי בטוחות, בדיקת סמכויות ובדיקה פרטנית של אשראי שהועמד. אחריות קו ההגנה השני כוללת, בין היתר, חוות דעת לגבי בקשות אשראי בסכומים מהותיים ומעקב אחר מגמות ומוקדי סיכון שונים בתיק האשראי.

בנוסף, אחת לרבעון מוצג להנהלה ולדירקטוריון דיווח על סיכוני האשראי של החברה באופן בלתי תלוי על ידי אגף ניהול סיכונים של החברה.

31 בדצמבר 2016		30 בספטמבר 2016		30 בספטמבר 2017		30 בספטמבר 2017			
31 בדצמבר 2016	31 בדצמבר 2016	30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2017		
כולל	חוץ מאזני	כולל	חוץ מאזני	כולל	חוץ מאזני	כולל	חוץ מאזני		
17	-	17	13	-	13	27	-	27	סיכון אשראי פגום
2	-	2	1	-	1	2	-	2	סיכון אשראי נחות
241	5	236	225	5	220	271	5	266	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
260	5	255	239	5	234	300	5	295	סך הכל סיכון אשראי בעייתי

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הערה: סיכון אשראי מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

2. נכסים שאינם מבצעים (מיליוני ₪)

31 בדצמבר 2016	30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2017	
17	13	27	חובות פגומים

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים

יתרת החובות הפגומים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (מיליוני ₪)

מסחרי	פרטי	סה"כ	
1	21	22	יתרת פגומים לתחילת התקופה
-	14	14	נוספו לפגומים במהלך התקופה
-	(11)	(11)	מחיקות חשבונאיות
-	2	2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
-	(9)	(9)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1	26	27	יתרת פגומים לסוף התקופה
			הרכב היתרה לסוף התקופה:
1	26	27	בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (מיליוני ₪)

מסחרי	פרטי	סה"כ	
1	13	14	יתרת פגומים לתחילת התקופה
(1)	7	6	נוספו לפגומים במהלך התקופה
*	(8)	(8)	מחיקות חשבונאיות
*	1	1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
*	(7)	(7)	מחיקות חשבונאיות, נטו
*	13	13	יתרת פגומים לסוף התקופה
			הרכב היתרה לסוף התקופה:
*	13	13	בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (מיליוני ₪)

מסחרי	פרטי	סה"כ	
*	17	17	יתרת פגומים לתחילת התקופה
1	35	36	נוספו לפגומים במהלך התקופה
(1)	(35)	(36)	מחיקות חשבונאיות
1	9	10	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
-	(26)	(26)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1	26	27	יתרת פגומים לסוף התקופה
1	26	27	הרכב היתרה לסוף התקופה: בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (מיליוני ₪)

מסחרי	פרטי	סה"כ	
*	12	12	יתרת פגומים לתחילת התקופה
*	18	18	נוספו לפגומים במהלך התקופה
(1)	(25)	(26)	מחיקות חשבונאיות
1	8	9	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
*	(17)	(17)	מחיקות חשבונאיות, נטו
*	13	13	יתרת פגומים לסוף התקופה
*	13	13	הרכב היתרה לסוף התקופה: בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מיליוני ₪)

מסחרי	פרטי	סה"כ	
*	12	12	יתרת פגומים לתחילת התקופה
1	29	30	נוספו לפגומים במהלך התקופה
(2)	(34)	(36)	מחיקות חשבונאיות
1	10	11	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(1)	(24)	(25)	מחיקות חשבונאיות, נטו
*	17	17	יתרת פגומים לסוף התקופה
*	17	17	הרכב היתרה לסוף התקופה: בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים

ניתוח יתרת הפרשות בגין חובות פגומים:

מסחרי	פרטי	סה"כ	
1	3	4	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (מיליוני ₪)
1	10	11	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי
-	(11)	(11)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
-	2	2	מחיקות חשבונאיות, נטו
2	4	6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה:
2	4	6	בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	2	3	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (מיליוני ₪)
*	7	7	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי
(1)	(8)	(9)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
1	1	2	מחיקות חשבונאיות, נטו
1	2	3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה:
1	2	3	בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	2	3	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (מיליוני ₪)
1	2	3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי
(1)	(35)	(36)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
1	9	10	מחיקות חשבונאיות, נטו
2	4	6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה:
2	4	6	בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

ניתוח יתרת הפרשות בגין חובות פגומים (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (מיליוני ₪)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
3	3		*
17	16		1
(26)	(25)		(1)
9	8		1
(17)	(17)		*
3	2		1
3	2		1

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
הוצאות בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה
הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה:
בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

מדדי סיכון ואשראי (באחוזים):

31 בדצמבר 2016	30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2017	
0.14	0.10	0.20	(א) שיעור יתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	-	(ב) שיעור יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם פגומים שנמצאים בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.69	0.64	0.75	(ג) שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל
0.31	0.27	0.50	(ד) שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.21	0.19	0.26	(ה) שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

דוח הדירקטוריון וההנהלה – סקירת הסיכונים

יחסים המצביעים על הרמה והשינויים של הפרשה להפסדי אשראי (באחוזים)

	30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2017	31 בדצמבר 2016
(א) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות כרטיסי אשראי	0.68	0.82	0.75
(ב) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	669.23	418.52	541.18
(ג) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי בתוספת יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר בפיגור של 90 ימים או יותר	669.23	418.52	541.18
(ד) שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	26.05	30.68	27.17

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

לחברה קיימת חשיפה שאינה מהותית בגין יתרות כספיות שוטפות עם ארגון ויזה וארגון מסטרקארד המועברות לחברה באמצעות תאגידים בנקאיים בחו"ל.

סיכוני שוק מוגדרים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 "ניהול סיכונים שוק" כ- "סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוב מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות)".

בפעילות העסקית השוטפת של לאומי קארד נחשפת החברה לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית ובשערי חליפין וכן לסיכון נזילות. הסיכונים מנוהלים בהתאם למסמך מדיניות המאושר על ידי דירקטוריון החברה, תוך קביעת מגבלות החשיפות ודרכי ניהולן.

בנוסף, רמת החשיפות בפועל מדווחות על בסיס רבעוני לועדת הסיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון.

החשיפה לסיכון ריבית:

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 "ניהול סיכון ריבית" מגדירה את סיכון הבסיס וסיכון הריבית כ- "סיכון לאובדן רווחים או לפגיעה בהון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית, שערי חליפין או במדד המחירים לצרכן".

שינויים בשיעורי הריבית משפיעים על רווחי החברה באמצעות שינוי בהכנסות ריבית, נטו.

בנוסף, משפיע שינוי ריבית על שווי נכסי החברה, התחייבויותיה ומכשירים חוץ-מאזניים היות והערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים משתנה.

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית נובעת מכך שבצד הנכסים הפיננסיים נכללות גם יתרות בריבית קבועה ואילו ההתחייבויות הפיננסיות מול הבנקים הינן בריבית משתנה. בנוסף, קיימת חשיפה שעלולה לגרום לקיטון ביתרות השווי ההוגן נטו של הנכסים וההתחייבויות כתוצאה משינוי ריבית או מח"מ שונה בין הנכסים וההתחייבויות, וכן משינוי מרווח ריבית עלות המקורות.

החברה מנהלת את סיכון הריבית באמצעות גישת השווי הכלכלי לפיה מבוצע ניתוח של השפעת שינוי בשיעורי ריבית השוק על שווים הכלכלי של הנכסים, ההתחייבויות והיתרות החוץ מאזניות.

מדידת הסיכון מבוצעת בהתאם למגוון פרמטרים ותרחישים הרלוונטיים לפעילות החברה, כפי שנכלל בדרישות ההוראה ובאמצעות דוחות המופקים ממערכות החברה.

מגבלת החשיפה לסיכון ריבית מוגדרת כהפסד מקסימאלי שהחברה מוכנה לשאת בעת שחל שינוי בשיעור הריבית או שינוי בפער מח"מ במונחים של פגיעה בשווי ההוגן נטו.

החברה קבעה מדדי ניטור לצורך ניטור הפעילות השוטפת. בעת התממשות אחד מהם, יקבעו דרכי פעולה לצורך הקטנת הסיכון, תוך בחינת ההשפעה הכוללת על רווחיות החברה.

הערכת סיכונים הריבית מתבצעת על בסיס החשיפה הנובעת ממצב כלל הנכסים וההתחייבויות הפיננסיות כפי שמתבטאת בנייתן רגישות לשינוי ריבית של שווי הוגן.

במידה והסיכון להגעה למגבלת החשיפה גבוה, תיבחנה אפשרויות הכיסוי, תוך בחינת ההשפעה הכוללת על הרווחיות.

החשיפה לסיכון הבסיס:

החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בשערי החליפין (או במדד המחירים לצרכן) במהלך הפעילות העסקית השוטפת של החברה. החברה הגדירה כי החשיפה למגזר צמוד מדד אינה מהותית. לכן, בהגדרת סיכון הבסיס ההתייחסות הינה לסיכון מטבע בלבד, ללא התחשבות בסיכון מדד.

החברה מאפשרת לבתי עסק הסולקים באמצעותה, לכבד עסקאות הנעשות על ידי כרטיסים זרים (כרטיסים שהונפקו מחוץ לישראל). בגין עסקאות אלה מזוכה החברה על ידי חברות האשראי הבינלאומיות במטבעות שאינם שקלים.

כמו כן, מאפשרת החברה ללקוחותיה לבצע עסקאות שקליות בחו"ל, בגינן מחויבת החברה על ידי חברות האשראי הבינלאומיות במטבעות שאינם שקלים. שינויים בשערי המטבע יוצרים חשיפה להפסד בגין הפרשי שער.

פער הזמן בין השער בו מתורגמות העסקאות על ידי חברות האשראי הבינלאומיות והעברת המידע ללאומי קארד לצורך חיוב לקוחותיה או זיכוי בתי העסק, יוצר במרבית המקרים, חשיפה של יום עסקים אחד.

חשיפת המטבע הינה תוצר לוואי לפעילות העסקית השוטפת של החברה ואינה בגדר יצירת חשיפה מכוונת לצורך העצמת רווחים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה – סקירת הסיכונים

ניהול הסיכון מבוצע באמצעות ניהול תזרים המזומנים של החברה בהתאם לניסיונה וצרכיה. מדידת הסיכון מבוצעת באמצעות דוח המופק ממערכות החברה. מגבלת החשיפה מוגדרת כיתרה היומית המקסימאלית של החשיפה לאחר הכיסוי השוטף. החברה קבעה מדדי ניטור הנבדקים על בסיס יומי. בעת התממשות אחד מהם, יקבעו דרכי פעולה לצורך הקטנת הסיכון.

להלן נתוני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים והשפעת שינויים בשיעור הריבית על השווי ההוגן:

1. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים של החברה וחברות מאוחדות שלה, למעט פריטים לא כספיים.

30 בספטמבר 2017 (מיליוני ₪)

סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד
13,795	20	118	18	13,639
12,095	17	132	18	11,928
1,700	3	(14)	-	1,711

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

30 בספטמבר 2016 (מיליוני ₪)

סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד
12,805	33	109	22	12,641
11,225	22	129	22	11,052
1,580	11	(20)	-	1,589

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2016 (מיליוני ₪)

סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד
12,344	11	98	21	12,214
10,707	2	121	21	10,563
1,637	9	(23)	-	1,651

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של החברה למעט פריטים לא כספיים.

30 בספטמבר 2017 (מיליוני ₪)

שינוי בשווי הוגן באחוזים	שינוי בשווי הוגן מיליוני ש"ח	סך הכל	מטבע חוץ* אחר	מטבע חוץ* דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד	
(0.35)	(6)	1,694	3	(14)	-	1,705	גידול מיידי מקביל של 1%
(0.06)	(1)	1,699	3	(14)	-	1,710	גידול מיידי מקביל של 0.1%
0.35	6	1,706	3	(14)	-	1,717	קיטון מיידי מקביל של 1%

30 בספטמבר 2016 (מיליוני ₪)

שינוי בשווי הוגן באחוזים	שינוי בשווי הוגן מיליוני ש"ח	סך הכל	מטבע חוץ* אחר	מטבע חוץ* דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד	
(0.25)	(4)	1,576	11	(20)	-	1,585	גידול מיידי מקביל של 1%
-	-	1,580	11	(20)	-	1,589	גידול מיידי מקביל של 0.1%
0.25	4	1,584	11	(20)	-	1,593	קיטון מיידי מקביל של 1%

31 בדצמבר 2016 (מיליוני ₪)

שינוי בשווי הוגן באחוזים	שינוי בשווי הוגן מיליוני ש"ח	סך הכל	מטבע חוץ* אחר	מטבע חוץ* דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד	
(0.31)	(5)	1,632	9	(23)	-	1,646	גידול מיידי מקביל של 1%
-	-	1,637	9	(23)	-	1,651	גידול מיידי מקביל של 0.1%
0.31	5	1,642	9	(23)	-	1,656	קיטון מיידי מקביל של 1%

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

סיכון נזילות :

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 "ניהול סיכון נזילות" מגדירה את סיכון הנזילות כסיכון לרווחי החברה וליציבותה הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה. ההוראה חלה על חברות כרטיסי אשראי, בשינויים המתחייבים, הנובעים מסוג ואופן פעילותן.

הוראת ניהול בנקאי תקין 221 "יחס כיסוי נזילות" (Liquidity Coverage Ratio - LCR) מייצגת את אחת הרפורמות המרכזיות של וועדת באזל לשיפור חסינותו של המגזר הבנקאי. מטרת יחס כיסוי הנזילות היא לשפר את עמידותו בטווח הקצר של פרופיל סיכון הנזילות של תאגידים בנקאיים. הובהר כי חברות כרטיסי אשראי לא נדרשות לכלול את הגילויים הנדרשים בהתאם להוראת השעה. עם זאת, על פי ההוראה, חברת כרטיסי אשראי תכלול גילוי כמותי ואיכותי בדבר סיכון נזילות, בהתאם לאופן שבו סיכון זה מנוהל, החל מיום 1 באפריל 2015.

נזילות מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים או לעמוד בפירעון התחייבויותיו מבלי להיקלע להפסדים חריגים. פעילות החברה חשופה לסיכון נזילות. היכולת לעמוד בסיכון הנזילות מבוססת על רמת הודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שייגרם הפסד מהותי לתוצאות הפיננסיות של החברה, לפעילות השוטפת וליציבותה. בתזרים המזומנים של החברה באות לידי ביטוי הפעילויות העסקיות המרכזיות של החברה: הנפקה, סליקה, מתן אשראי וביצוע ניכונות לבתי עסק.

התנועות הכספיות המשפיעות על תזרים המזומנים נרשמות באופן שוטף במערכות המיכוניות והנתונים נבדקים על בסיס שוטף. כתוצאה מכך, מנוהל תזרים המזומנים ללא מרכיב מהותי של אי ודאות.

מסגרות הפעילות נקבעות על סמך תכנית העבודה השנתית של החברה כך שיאפשרו את השגת יעדיה העסקיים בכפוף לעמידה במגבלת הסיכון שנקבעה. מקורות האשראי ברובם הינם לזמן קצר במטבע שקלי ומועמדים בעיקר על ידי חברת האם. החברה קבעה יחס נזילות המהווה מדד ליכולת החברה לספק את צרכי הנזילות השוטפים.

מדידת הסיכון מבוצעת על בסיס בדיקת תזרים המזומנים של החברה, על בסיס יומי והן באמצעות ניתוח צרכי תזרימי המזומנים העתידיים.

מגבלת החשיפה מוגדרת על בסיס עמידה בניצול מסגרות הפעילות של החברה וכן על בסיס עמידה ביחס הנזילות שהוגדר. החברה קבעה מדדי ניטור לסיכון הנזילות הנמדדים באופן שוטף כחלק מניהול תזרים המזומנים של החברה. בעת התממשות אחד מהם, יקבעו דרכי פעולה לצורך הקטנת הסיכון.

חשיפה וניהול של סיכונים תפעוליים

הוראת ניהול בנקאי תקין 350 "ניהול הסיכון התפעולי" מגדירה סיכון תפעולי כ-"סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי, סיכון רגולטורי וסיכון תדמיתי". כמו כן, ההוראה קובעת את עקרונות היסוד לניהול הסיכונים התפעוליים. הסיכונים התפעוליים כוללים בין היתר, סיכונים מעילות והונאות, סיכון טכנולוגי, אבטחת מידע וסייבר, המשכיות עסקית וסיכונים משפטיים.

ניהול הסיכונים התפעוליים מתבצע בראייה מערכתית על ידי שלושה קווי ההגנה, ומושתת על תהליך פרואקטיבי של זיהוי, הערכה, מדידה, ניטור, בקרה, בניית תוכנית הפחתה ודיווח בגין הסיכונים המהותיים בחברה.

להלן מוקדי הסיכון העיקריים בסיכונים התפעוליים:

הונאות בכרטיסי אשראי - סיכון תפעולי מהותי לחברה הוא הסיכון לפעילות הונאה בכרטיסי אשראי. בחברה פועלת מחלקת מניעת הונאה אשר תפקידה העיקרי, לזהות, לאתר, למנוע, לבקר ולצמצם את סיכון ההונאה בפעילות בכרטיסי אשראי. במסגרת פעילות זו, קיימות יחידות אשר עוסקות בניטור פעילות חריגה בכרטיסי אשראי ופעילות חריגה של בתי עסק אותם החברה סולקת. לצורך הקטנת הסיכון ואיתור מוקדם ככל שניתן של פעילות הונאה נעזרת החברה במערכות טכנולוגיות ובמודלים סטטיסטיים מתקדמים מסוגם.

מעילות - מחלקת מניעת הונאה אחראית גם על צמצום סיכונים המעילות בחברה. נושא זה מנוהל בהתאם למתודולוגיית ניהול הסיכונים התפעוליים בחברה, באמצעות שלושת קווי ההגנה המפורטים לעיל, וכולל מערך מהימנות ובקרה המלווה את העובד החל מעת הצטרפותו לחברה והמשך לאורך כל תקופת עבודתו בחברה, תוך מתן דגש לרגישות תפקידו, הרשאות לפעילות שניתנו לו במסגרת תפקידו ולתהליכי העבודה בהם הוא מעורב. דיווחים רלוונטיים הקשורים לפעילות זו מועברים במסגרת הדיווח הרבעוני של מנהל הסיכונים הראשי ובהתאם לצורך להנהלה ולדירקטוריון. בנוסף, מתקיים דיון שנתי בהנהלה בנושא מעילות.

סיכון טכנולוגי - הפעילות העסקית של לאומי קארד נסמכת על מערכות מידע. זמינות המערכות, מהימנות הנתונים והשמירה על סודיותם חיוניות לפעילות עסקית תקינה והגנה על פרטיות הלקוחות. רמת הסיכון הטכנולוגי עולה עם התקדמות הטכנולוגיה ושילובן של טכנולוגיות חדשות במערכות הליבה, במערכות הקצה של החברה ובקרב שותפיה העסקיים של החברה ולקוחותיה. ניהול הסיכונים הטכנולוגיים מביא לידי ביטוי את התאמת מערכות החברה לסביבה העסקית והצרכנית המשתנה והמתפתחת בחברה תוך שמירה על עדכניות וחדשנות. על מנת לנהל סיכונים אלו, מתבצעת בחברה בחינה של המסגרת הארגונית, תחומי הפעולה והאחריות של הגורמים השונים בחברה ותהליכי העבודה הנדרשים לניהול סיכונים טכנולוגיים המידע. בנוסף, בעקבות השינויים המשמעותיים בסביבה העסקית ובמערכת הבנקאית הנובעים בין היתר משינוי העדפותיהם וצרכיהם של הלקוחות לגבי אופן ניהול פעילותם והרצון לשילוב טכנולוגיות מתקדמות וחדשניות, נדרשת החברה לתשתיות טכנולוגיות תואמות. התפתחויות טכנולוגיות אלו מתייחסות בין השאר למתן שירותים בערוצים דיגיטליים, שימושי מובייל ועוד.

סיכון אבטחת מידע וסייבר

בשנים האחרונות חל גידול באיומי הסייבר שחשופים להם מוסדות פיננסיים, אימים אלו מתאפיינים בין היתר בתחום גובר והולך של ההתקפות, בעוצמת הנזק הפוטנציאלי ובקושי לזיהוי התקפות ויכולות של יריבים. במסגרת ההתקפות ניתן להצביע על מתקפות כנגד תשתיות לאומיות, גופי ממשל, תאגידים מסחריים ועסקים קטנים ובינוניים. אי לכך, החברה, כארגון פיננסי, מהווה גם היא מטרה אטרקטיבית לתוקפים שונים. מערכות המחשוב, רשתות התקשורת והמערכות הממוחשבות המשרתות את לקוחות החברה הינן יעד להתקפות סייבר, החדרת נזקות, קודים זדוניים, התקפות דיוג (Phishing) וחשיפות נוספות שמטרתן פגיעה בשירותי החברה, גניבת מידע או פגיעה בבסיס הנתונים של החברה.

הפעילות העסקית של החברה נסמכת ונתמכת במידה רבה על מערכות טכנולוגיות. על כן, זמינות המערכות, מהימנות הנתונים והשמירה על סודיות הנתונים חיוניים לפעילות עסקית תקינה. כמו כן, החברה רואה במידע העסקי ובמידע על לקוחותיה הקיים במערכותיה ואצל ספקיה נכס עיקרי ומשקיעה מאמצים רבים ביישום מנגנונים ותהליכים של בקרה והגנה מתקדמים בתחום אבטחת המידע.

דוח הדירקטוריון והנהלה – מדיניות ואומדנים חשבונאים קריטיים, בקרות ונהלים

מסמך האסטרטגיה לאבטחת מידע והגנת סייבר מגדיר את תפיסת לאומי קארד ויעדיה בנושא אבטחת מידע והגנת הסייבר בהתאם לאסטרטגיה העסקית של החברה. מטרת המסמך להוות מסגרת למדיניות אבטחת מידע והגנת הסייבר ונהלי העבודה של הארגון בתחום, אשר מגדירים את עקרונות הניהול והיישום, תחומי האחריות, בעלי התפקידים, טווחי הסמכויות, סדרי הפעולות והטכנולוגיות אשר משמשות את החברה. כחלק מההיערכות להתמודדות עם איומי הסייבר השונים, החברה מקיימת ומבילה תהליכים פנימיים וחיצוניים להפחתת סיכוני הסייבר נגדה ונגד ולקוחותיה. במסגרת זו, סיכוני הסייבר מנוהלים באמצעות מספר מעגלי אבטחה ובקרה במספר רבדים, זאת מתוך מטרה להקטין את החשיפות הפוטנציאליות בגין איום זה.

בשנת 2016 התקבל בחברה דוח ביקורת מבנק ישראל בנושא "אבטחת מידע אגב אירוע "גניבת מידע" בחברת לאומי קארד". החברה פועלת ליישום דרישות הדוח. בנוסף, ביום 23 במרס 2017 התקבלה הודעה מהרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע במשרד המשפטים (רמו"ט) על הפרת הוראת סעיף 17 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981 ותקנה 3 לתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), התשמ"ו - 1986, בעקבות אירוע זה. יחד עם זאת צוין כי החברה עברה כברת דרך ארוכה מאז קרות האירוע ושיפרה את יכולותיה להתמודדות עם איומי פנים.

ניהול המשכיות עסקית - ניהול המשכיות עסקית מוגדר בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 355 הקובעת "גישה כלל ארגונית הכוללת קווי מדיניות, תקנים ונהלים שתכליתם לוודא כי ניתן יהיה לבצע פעולות מסוימות או להשיבן לפעילות במועד, במקרה של שיבושים".

החברה מתייחסת לסיכוני המשכיות העסקית ולבקרה עליהם כחלק ממסגרת העבודה הכוללת לניהול סיכונים באמצעות קיום פיקוח נאות באופן רציף ושוטף, אישור מדיניות ניהול הסיכונים ובקרה של הנהלה הבכירה בתחום המשכיות עסקית. בנוסף מתקיימים דיונים שנתיים בנושאי ריענון ועדכון תכנית המשכיות העסקית, כך שזו תשקף את מאפייני המשתנים של פעילות החברה, מורכבותה וגודלה.

במסגרת פעילות המשכיות עסקית הוגדרו תהליכים ותוכניות פעולה אשר יאפשרו ללאומי קארד להמשיך או לאושש תהליכים בהתאם ליעדי התאוששות שהוגדרו במסגרת תהליך ניתוח ההשלכות העסקיות שביצעה החברה. החברה נערכת להמשכיות פעילות עסקית בעת קרות אחד מתרחישי החירום הבאים: מלחמה, רעידת אדמה, פנדמיה וסייבר, וכן לתרחישים ייחודיים לחברה.

סיכון משפטי

סיכון משפטי נובע מחמישה תחומים עיקריים:

- סיכוני חקיקה - סיכונים הנובעים מפעילות החברה אם אינה תואמת הוראת חקיקה ראשית או משנית, הוראות בנק ישראל או הוראות רשויות מוסמכות אחרות ופסקי דין.
  - סיכוני פסיקה - סיכונים הנובעים מפעילות החברה אם אינה תואמת פסיקה תקדימית, אשר מהווה חלק מהדין החל. למשל: אם בפסק דין ניתנה פרשנות לחקיקה, על החברה להתאים תהליכי עבודתה לפי פרשנות זו.
  - סיכוני התקשרות חוזית - סיכונים הנובעים מפעילות החברה מול לקוחות, ספקים וגורמים אחרים שהחברה מתקשרת עמם בהסכמים שונים, אם אינה מגובה בהסכם המסדיר את מלוא זכויות החברה, או שההסכם אינו ניתן לאכיפה מלאה (סיכוני התקשרות משפטית) או שההסכם אינו תואם תהליכים פנימיים בחברה.
  - סיכונים הנובעים מהליכים משפטיים המתנהלים נגד החברה - ובכלל זה תביעות ייצוגיות.
  - סיכונים הנובעים משינויים במדיניות האכיפה של הרגולטורים השונים.
- מטרת ניהול הסיכון המשפטי היא למזער סיכונים אלה ולנהלם. בחברה קיימים מסמכי מדיניות ונוהל לטיפול בסיכונים המשפטיים, המגדירים מסגרת עבודה מסודרת לסיכונים המשפטיים.

סיכון ציות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308 סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית ו/או להפסד פיננסי מהותי ו/או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות. הוראה ניהול בנקאי תקין 308 (שעודכנה באופן מהותי בשנת 2015) מנחה את החברה לנהל את כלל סיכוני הציות הנובעים מכלל החוקים, התקנות, ההנחיות והחוזרים החלים על פעילותה. ההוראה מחדדת את התפישה כי ניהול סיכון הציות הינו חלק בלתי נפרד מהפעילות העסקית של החברה ואינו רק עניינה ואחריותה של פונקציית הציות. קווי העסקים נושאים באחריות רבה לנושא הציות ונוטלים חלק פעיל בניהול והפחתת החשיפה לסיכוני הציות בחברה. בהתאם להוראה ולמדיניות החברה, פעילות החברה מתקיימת באופן שהדירקטוריון והנהלה, פועלים למזעור החשיפות בסיכון הציות. תפיסה זו באה לידי ביטוי בבניית מתודולוגיה לסיווג כלל הוראות הציות לסוגיהן לפי רמת החשיפה, בהקצאת משאבים הולמים, במיסוד והטמעת נוהלי עבודה תומכים ובכינון מערך בקורות אפקטיבי מבוסס סיכון אשר מאפשר לנהל, לבקר ולנטר את הסיכון באופן שוטף.

סיכון התנהגותי (Conduct Risk)

סיכון הטמון באופן ההתנהגות של חברה מול לקוחותיה תוך דגש על התנהלות עסקית ראויה (הגינות, הוגנות ושקיפות). סיכון ה-Conduct הינו סיכון מתפתח הדורש בחינה מתמדת ביחס לשינויים בסביבה העסקית, בסביבת הצרכן, הסביבה התחרותית, הסביבה הטכנולוגית וסביבת הרגולציה. מטרת ניהול הסיכון הינה להבטיח טיפול הוגן בלקוחות ולהבטיח בין היתר את שמירת אמון הציבור בפעילות הנערכת במגזר הפיננסי. במסגרת זו, באחריות התאגיד הבנקאי לוודא כי התרבות, התהליכים, השירותים והמוצרים המוצעים על ידו, מבטיחים מענה לציפיות הלקוח ולצרכיו. כחלק מניהול הסיכון ההתנהגותי הגדירה החברה מדיניות ייעודית לנושא שיווק יזום של אשראי צרכני.

החברה פועלת בהתאם ובאופן שוטף, מתוך מטרה למזער את הסיכון ההתנהגותי, בין היתר בנושאים הבאים:

- הגברת מודעות לנושא בקרב כלל העובדים, בין היתר על ידי גיבוש תכנית הדרכה, הכשרה והעשרה ייעודית.
- איתור "נקודות מפגש" קריטיות מול הלקוחות ובכלל עולמות הפעילות של החברה.
- התייחסות להיבטי קונדקט במסגרת נוהל מוצר חדש.
- בחינת נאותות תהליכי החיתום בשיווק יזום.
- בחינת מנגנוני התגמול והתמריצים לעובדים תוך וידוא התאמתם לתיאבון הסיכון של החברה.
- נאותות אפקטיביות הבקורות בקו ההגנה הראשון ובקו ההגנה השני.
- גיבוש סטנדרט התנהגות ארגוני קונדקטיאלי.

סיכון רגולטורי

בשנים האחרונות אנו עדים לשינויים רגולטוריים מקיפים בענף הבנקאות, שנועדו, בין היתר, לעודד את התחרות בתחום באמצעות הקטנת חסמי כניסה ולהוזיל עלויות ללקוח. בין השינויים המרכזיים בתחום זה ניתן למנות את עבודתה של הועדה להגברת התחרותיות בשירותים פיננסיים נפוצים ("ועדת שטרומ") והחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, תיקוני חקיקה, התשע"ז-2017, שחוקק בעקבותיה, וכן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), שנועד לאסדר את פעילותם של גופים שונים ובין היתר את פעילותם של מתחריה של החברה. לשינויים אלה השלכות מהותיות על פעילותה של החברה בשנים הקרובות.

לפרטים נוספים ראה פרק "[מגבלות, חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים](#)" בממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים.

סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי הינו הסיכון להשלכות על פעילות החברה ותוצאותיה (רווחי החברה, הון החברה ותחומי פעילותה של החברה) בהיעדר תגובה של החברה לשינויים חיצוניים מהותיים בסביבה בה היא פועלת. ניהול הסיכון האסטרטגי בחברה מבוסס על גיבוש תוכנית אסטרטגית ארוכת טווח, הכוללת סקירה והערכות של אירועים שונים בסביבת העבודה (בתחומי רגולציה, תחרות, טכנולוגיה ועוד) והערכת השינויים הצפויים ביחס לכל אחד מקווי פעילותה של החברה, לרבות הסיכונים שעלולים להתלוות לשינויים אלו, החשיפה להתממשותם והצעדים שעל החברה לנקוט במקרה של התממשות הסיכונים. תוכנית זו מעודכנת בהתאם לאירועים משמעותיים המתרחשים בסביבה העסקית שבה החברה פועלת.

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הינו הפוטנציאל שפרסום שלילי, שמועות בשוק או תפישה ציבורית, המתייחסים לדרכי פעולתה של החברה, יגרמו לירידה בבסיס הלקוחות או יגררו עלויות משפטיות גבוהות או ירידה בהכנסות. לחברה פונקציית דוברות, שתפקידה לזהות, לנהל ולצמצם את הסיכונים התדמיתיים בהתאם למדיניות סיכון מוניטין ורשתות חברתיות.

מדיניות ואומדנים חשבונאים קריטיים, בקרות ונהלים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני כמפורט בביאור 1 [\[בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016\]](#) (עמודים 63-80) ובנוסף לאמור בביאור 1 בדוח הרבעוני (עמודים 57-62).

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל של סעיפים אלה עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות. האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על ניסיון העבר והפעלת שיקול דעת, בין היתר בנוגע להתפתחויות הצפויות אשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים. ככל שנדרש, מבוצעים ניתוחי רגישות של האומדנים החשבונאיים הקריטיים, על מנת לאמוד את ההשפעה האפשרית של השינויים בהנחות העבודה על התוצאות הכספיות של החברה.

בועדת הביקורת של הדירקטוריון וכן בישיבת הדירקטוריון, סוקרים חשבת החברה והחשבונאי הראשי בפני הדירקטורים של החברה את ההנחות שעליהן מבוססים האומדנים הקריטיים, מפרטים את הנימוקים שהובאו בחשבון בעת החלטה על אותן הנחות וכן מציגים את השפעתם הכמותית על התוצאות הכספיות של החברה.

בביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016 מובאים בפירוט עיקרי המדיניות החשבונאית אותה יישמה החברה.

אחריות הנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (Sox Act 404)

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על חברות כרטיסי אשראי את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה- Sox Act וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחם. בסעיפים אלו נקבעו על ידי ה- SEC וה- Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות הנהלה לקביעתם וקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואי החשבון המבקר בקשר עם הבקרה הפנימית על דיווח כספי. בין היתר, הוראות המפקח קובעות כי בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה- COSO (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית. החברה מיישמת את ההוראה על פי הנחיות המפקח על הבנקים בהתאם לאמור לעיל.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון השלישי המסתיים ביום 30 בספטמבר 2017, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

רון פאינרו - מנהל כללי

ירון בלוך - יו"ר הדירקטוריון

12 בנובמבר 2017

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, רון פאינרו, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לאומי קארד בע"מ (להלן - "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו, וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

12 בנובמבר 2017

רון פאינרו
מנהל כללי

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, טובי פישביין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לאומי קארד בע"מ (להלן - "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו, וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

12 בנובמבר 2017

טובי פישביין

מנהל כספים ראשי, חשבונאי ראשי

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של לאומי קארד בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של לאומי קארד בע"מ וחברות בנות שלה, הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לביאור 7 יא' (2) בדוחות הכספיים בקשר לבקשות לאישור תביעות ייצוגיות שהוגשו כנגד החברה. החברה אינה יכולה להעריך מה תהיינה ההשלכות של בקשות אלו, אם בכלל, על החברה, על מצבה הכספי ועל תוצאות פעולותיה ואם תהיינה מהותיות.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון

12 בנובמבר 2017

**תמצית דוחות כספיים
ביניים מאוחדים
ליום 30 בספטמבר 2017
(בלתי מבוקרים)**

לאומי קארד

תוכן עניינים

51	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
52	תמצית מאזן מאוחד
53	תמצית דוח על השינויים בהון
55	תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים
57	ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית
63	ביאור 2 - שיעורי השינויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של מטבע חוץ
63	ביאור 3 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי
64	ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי
80	ביאור 5 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
81	ביאור 6 - הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים
84	ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
90	ביאור 8 - מגזרי פעילות
94	ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
96	ביאור 10 - מיסים
97	ביאור 11 - אירוע לאחר תאריך המאזן

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	ביאור
					הכנסות
938	705	732	249	254	3 מעסקאות בכרטיסי אשראי
188	138	163	48	59	הכנסות ריבית, נטו
*	1	5	1	2	הכנסות אחרות
1,126	844	900	298	315	סך כל ההכנסות
					הוצאות
37	24	49	12	18	ב'4 בגין הפסדי אשראי
492	366	416	125	137	תפעול
184	134	135	50	47	מכירה ושיווק
54	39	45	12	15	הנהלה וכלליות
101	75	88	26	31	תשלומים לבנקים
868	638	733	225	248	סך כל ההוצאות
258	206	167	73	67	רווח לפני מיסים
80	62	49	21	20	הפרשה למיסים על הרווח
178	144	118	52	47	רווח לאחר מיסים
6	4	5	1	2	חלק החברה ברווחים לאחר השפעת המס של חברות כלולות
184	148	123	53	49	רווח נקי
					רווח למניה רגילה (בש"ח):
** 0.74	** 0.59	0.49	** 0.21	0.20	רווח בסיסי ומדולל:
250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	רווח נקי ממוצע משוקלל של מספר המניות ששימשו לחישוב הרווח למניה (באלפים)

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.
** הוצג מחדש עקב יישום למפרע של שינוי בערך הנקוב של מניה. לפרטים נוספים ראה [ביאור 6 א](#).

טובי פישביין
מנהל כספים ראשי
חשבונאי ראשי

רון פאינרו
מנכ"ל

ירון בלור
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 12 בנובמבר 2017
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד

סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	ביאור
140	203	180	
12,314	12,712	13,747	א', 4ב'
(92)	(87)	(113)	ב'
12,222	12,625	13,634	
3	3	4	
174	176	172	
79	82	86	
12,618	13,089	14,076	
3,707	3,651	4,854	
6,960	7,545	7,188	5
156	134	166	
10,823	11,330	12,208	
			7
1,795	1,759	1,868	6
12,618	13,089	14,076	

נכסים

מזומנים ופיקדונות בבנקים
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
הפרשה להפסדי אשראי
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
השקעות בחברות כלולות
צ'וד
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

אשראי מתאגידים בנקאיים
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

הון

סך כל ההתחייבויות וההון

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון

סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

סך הכל הון	עודפים	קרן הון מפעולות עם בעלי שליטה	פרמיה על מניות	הון המניות הנפרע
1,819	1,405	33	355	26
49	49	-	-	-
1,868	1,454	33	355	26

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
יתרה ליום 30 ביוני 2017
רווח נקי לתקופה
יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

סך הכל הון	עודפים	קרן הון מפעולות עם בעלי שליטה	פרמיה על מניות	הון המניות הנפרע
1,706	1,292	33	355	26
53	53	-	-	-
1,759	1,345	33	355	26

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)
יתרה ליום 30 ביוני 2016
רווח נקי לתקופה
יתרה ליום 30 בספטמבר 2016

סך הכל הון	עודפים	קרן הון מפעולות עם בעלי שליטה	פרמיה על מניות	הון המניות הנפרע
1,795	1,381	33	355	26
(50)	(50)	-	-	-
123	123	-	-	-
1,868	1,454	33	355	26

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
דיבידנד (בלתי מבוקר)
רווח נקי לתקופה (בלתי מבוקר)
יתרה ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)

סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

סך הכל הון	עודפים	קרן הון מפעולות עם בעלי שליטה	פרמיה על מניות	הון המניות הנפרע	
					לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016
					יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
1,661	1,247	33	355	26	
(50)	(50)	-	-	-	דיבידנד (בלתי מבוקר)
148	148	-	-	-	רווח נקי לתקופה (בלתי מבוקר)
					יתרה ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)
1,759	1,345	33	355	26	
					לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
					יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
1,661	1,247	33	355	26	דיבידנד
(50)	(50)	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
184	184	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
1,795	1,381	33	355	26	

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	
184	148	123	53	49	רווח נקי לתקופה <u>התאמות:</u>
(7)	(5)	(6)	(2)	(2)	חלק החברה ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
69	53	55	17	19	פחת על ציוד
37	24	49	12	18	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2	3	(9)	(3)	(3)	מיסים נדחים, נטו
3	3	(4)	1	*	פיצויי פרישה - גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה
2	5	11	2	1	התאמות בגין הפרשי שער על יתרות מזומנים ושווי מזומנים <u>שינויים בנכסים שוטפים:</u>
(47)	-	(27)	-	-	הפקדת פיקדונות בבנקים
43	-	23	-	-	משיכת פיקדונות מבנקים
(790)	(530)	(1,029)	(248)	(358)	מתן אשראי למחזיקי כרטיס ולבתי עסק, נטו
(128)	(778)	(430)	(734)	(229)	עליה בחייבים אחרים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
(14)	(18)	2	(3)	3	אחר
694	638	1,147	374	481	<u>שינויים בהתחייבויות שוטפות:</u> אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים, נטו
47	632	230	609	31	עליה בזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
6	(19)	11	(22)	20	אחר
101	156	146	56	30	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)

סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
7	5	3	2	-	דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
(62)	(45)	(52)	(15)	(18)	רכישת ציוד
(55)	(40)	(49)	(13)	(18)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
					תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(50)	(50)	(50)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
(50)	(50)	(50)	-	-	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(4)	66	47	43	12	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
76	76	70	96	95	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
(2)	(5)	(11)	(2)	(1)	השפעת תנועות בשער חליפין על יתרות
					מזומנים ושווי מזומנים
70	137	106	137	106	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
					<u>ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:</u>
189	136	164	46	59	ריבית שהתקבלה
16	11	15	4	6	ריבית ששולמה
7	5	3	2	-	דיבידנדים שהתקבלו
87	74	67	28	25	מיסים על הכנסה ששולמו
*	-	(12)	-	(1)	מיסים על הכנסה שהתקבלו
					נספח - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח
2	5	1	5	1	רכישת ציוד באשראי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

א. כללי

לאומי קארד בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה פרטית בשליטה של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - "לאומי") באמצעות לאומי אחזקות פיננסיות בע"מ. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של החברה ליום 30 בספטמבר 2017 כוללת את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה (להלן - "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 והביאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט [בסעיף ד'](#) להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה בישיבה שהתקיימה ביום 12 בנובמבר 2017.

ב. עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2017 מיישמת החברה הוראות ותקנים חשבונאיים חדשים בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה.
2. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; ואירועים לאחר תאריך המאזן.
3. עדכון תקינה חדש בנושא שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. מיסים על הכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה. בהתאם לחוזר נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה, ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי בהתאם לפרק 740 בקודיפיקציה בדבר "מיסים על הכנסה" ובנושא 830-740 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מיסים על הכנסה".

בהתאם לחוזר נדרש ליישם את הכללים החדשים החל מיום 1 בינואר 2017. בעת היישום לראשונה יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקינה האמריקאית לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש. החברה אינה נדרשת לתת בדוחות בשנת 2017 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו בהתאם לסעיפים 740-10-50-A ו-740-10-50-15 בקודיפיקציה.

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב.

עיקרי התיקונים להוראות הדיווח לציבור הינם כדלקמן:

- הוראות המעבר עודכנו כך שהפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2016.
  - הובהר כי הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה"; הובהר כי קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה";
  - הובהר כי חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות";
  - דרישות הגילוי בהוראות הדיווח לציבור ומתכונת הגילוי בדבר "הפרשה למיסים על הרווח", הותאמו לדרישות בהוראות החדשות;
  - הוסרה הדרישה להצגת ביאור מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצורכי מס לפי תוספות ג'1 ו- ג'2 שנדרשו בהוראות הדיווח לציבור, כיוון שהביאור אינו מוסיף מידע למשתמשים בדוחות.
- ההוראות החדשות יושמו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. כמו כן, סווגו מחדש מספרי השוואה, כדי שיתאימו לאופן ההצגה לפי ההוראות החדשות.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא מיסים על הכנסה, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:

- **השקעות בחברות בנות מקומיות**
יש להכיר בהתחייבות מיסים נדחים, אלא אם:
חוקי המס מתירים השבה של ההשקעה בפטור ממס (למשל באמצעות פירוק או מיזוג סטטוטורי בפטור ממס) ללא עלות משמעותית, והחברה האם מצפה לבצע את ההשבה בדרך זו בסופו של דבר (יכולת וכוונה). במקרים אלו, יש להדגיש כי לא יהיה מדובר בהפרש זמני.
- **השקעות, מקומיות או זרות, המטופלות בשיטת השווי המאזני (שיטת האקוויטי)**
בדרך כלל, ישות תכיר בנכס או בהתחייבות מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים הנוצרים מהשקעה המטופלת בשיטת השווי המאזני.
- **הפרשים זמניים משנת 2017 ואילך**
ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא מיסים על הכנסה ייושמו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. הפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2016.
- **עמדות מס לא וודאיות**
יש להכיר בהטבת מס כאשר צפוי (יותר סביר מאשר לא) שהיא תנוצל. סכום הטבת המס אשר יוכר הוא הסכום הגבוה ביותר אותו צופים (מעל 50%) לקבל. סיכום החשיפה לא נכלל בחישוב ההטבה. קיימות הוראות ספציפיות המתייחסות להיבטים שונים של הכרה, מדידה וגילוי בקשר עם עמדות מס לא וודאיות.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

1. מיסים על הכנסה (המשך)

• שינויים בשיעורי המס

נכסים והתחייבויות מסים שוטפים נמדדים בדרך-כלל תוך שימוש בשיעורי המס שנחקקו. נכסים והתחייבויות מסים נדחים בדרך-כלל נמדדים לפי שיעורי המס אשר יחולו בתקופת ההשבה. נכס מסים נדחים יוכר רק אם נראה (it is apparent) שההפרש הזמני יתהפך בעתיד הנראה לעין. בהתאם לכך, אין להכיר בנכס מס נדחה אלא אם נראה (it is apparent) שההפרש הזמני יתהפך בעתיד הנראה לעין. עם ההכרה בנכס, יש לקבוע האם קיים רווח עתידי חייב במס אשר כנגדו ניתן יהיה לנכות את ההפרש הזמני, על מנת לקבוע האם יש צורך ברישום valuation-allowance (הפרשה לנכס מס).

ליישום החוזר לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרס 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי האשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 855-10 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלת היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הופסקה ההתאמה של דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים יערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא סוגיות במטבע חוץ, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:

- **קביעת מטבע פעילות**
מטבע פעילות של הישות הוא המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת הישות; בדרך כלל, הסביבה העיקרית בה הישות מפיקה ומוציאה מזומנים.
הוראות התקינה האמריקאית מספקות "מסגרת" ו"שיקולים" שונים שיש להביאם בחשבון, אך ללא קריטריונים חד משמעיים; יש להתחשב בהשתלבותה של הישות בסביבה הכלכלית והיכולת שלה להיות ישות עצמאית; בעת קביעת מטבע הפעילות, יש להפעיל שיקול דעת; אין לתת עדיפות לאינדיקטורים מסוימים על פני אינדיקטורים אחרים.
- **עסקאות במטבע חוץ**
רווחים או הפסדים מעסקאות במטבע חוץ מדווחים בדוח רווח או הפסד כרווחים או הפסדים מהפרשי תרגום.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות:

מספרי השוואה

יש לתקן טעויות מהותיות בתקופות דיווח קודמות. תחת הוראות התקינה האמריקאית, אין הקלה פרקטית לפיה ניתן שלא לבצע תיקון של מספרי השוואה במקרים בהם התיקון אינו מעשי.
ליישום החוזר לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

3. עדכון תקינה חדשה בנושא שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות

בחודש מרס 2016, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון 2016-07 בדבר פישוט המעבר לטיפול בשיטת השווי המאזני, המהווה תיקון לנושא 323 בקודיפיקציה בדבר שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות (להלן - "התיקון").
התיקון מתייחס ליישום שיטת השווי המאזני לראשונה כתוצאה מעליה בשיעור ההחזקה או קיומה של השפעה מהותית (ללא עלייה בשיעור החזקה).
בהתאם לתיקון, נדרש להוסיף את עלות הרכישה של ההשקעה הנוספת לבסיס הנוכחי של ההשקעה הקודמת, וליישם את שיטת השווי המאזני במועד בו הרוכש משיג השפעה מהותית על השקעתו. כלומר, אין לבצע התאמה למפרע של מספרי השוואה, אלא ליישם את שיטת השווי המאזני מכאן ואילך.
רווחים או הפסדים שהוכרו בעבר ברווח כולל אחר בגין השקעות זמינות למכירה, יסווגו מחדש לרווח או הפסד בעת המעבר ליישום של שיטת השווי המאזני.
ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2016. יישום מוקדם אפשרי.

ליישום השינויים לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

4. הגדרת מקור החזר ראשוני בסיווג חוב בעייתי

ביום 20 בפברואר 2017 פרסם עדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים בנושא "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". העדכון מתייחס בעיקר לסיווג של חוב, הגדרת חוב פגום ומדידת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי. קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשהסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה (highly probable) מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר: החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים (כגון: בטוחות, תמיכה של ערב, מימון מחדש על ידי צד שלישי).
בין היתר, הקובץ כלל שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני. מקור החזר ראשוני - מקור מזומנים יציב לאורך זמן (sustainable) אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב ואשר חייב להיות מופרד במפורש או במהות לכיסוי החוב. בקובץ השאלות והתשובות הובהר כי ככלל, כדי שמקור החזר יוכר כמקור החזר ראשוני, על החברה להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפירעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם.
שינויים אלו חלים מיום 1 ביולי 2017 ואילך.

ליישום השינויים לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פרסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראות המעבר לשנת 2016, נדרש ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לחוזר בדבר אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות" החל מיום 1 בינואר 2018, זאת בעקביות לעדכון התקינה בארה"ב ב-ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה. התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה:

1. זיהוי החוזה עם הלקוח
2. זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה
3. קביעת מחיר העסקה
4. הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות
5. הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע

כמו כן, התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום (המשך)

2. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות (המשך)

בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה. החברה בחנה את ההשפעות האפשריות מיישום התקן, בין היתר בוצע מיפוי ההכנסות אשר בתחולת התקן החדש ואופן הצגת הוצאות מסוימות (כהוצאה או כקישון בהכנסה). ליישום התקן החדש לא צפויה השפעה מהותית על דוחותיה הכספיים של החברה.

3. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 205-20 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
- היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, תאגיד בנקאי לא יהוו עלויות ריבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כנכסים כשירים ובאשר לעלויות הריבית שיהוונו);

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.

החברה בוחנת את השפעת החוזר על דוחותיה הכספיים.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא רכוש קבוע, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:

- **הכרה ומדידה**
פריטי רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה נמדדים לפי מודל העלות.
- **רכיבים משמעותיים**
כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הישות רשאית, אך אינה נדרשת, לטפל בחלקים אלו כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע.
- **פחת**
האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש רק כאשר מתרחשים אירועים המצביעים על כך שהאומדנים הנוכחיים אינם ראויים עוד.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא דוח על תזרימי מזומנים, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:

- **תזרים מזומנים נטו מפעילות שוטפת**
לצורך חישוב תזרים מזומנים מפעילות שוטפת יש להשתמש בשיטה העקיפה לפיה, נקודת המוצא הינה הרווח הנקי. עם זאת, אין מניעה שתזרימי המזומנים מפעילות הנ"ל יוצגו לפי השיטה הישירה. רווח נקי בתוספת או בניכוי ההתאמות הנדרשות מסתכם לסך תזרים המזומנים נטו מפעילות שוטפת.
- **ריבית ודיבידנד**
יש לסווג תקבולי ותשלומי ריבית (בניכוי ריבית שהוונה, במידה ורלוונטי) ותקבולי דיבידנד כפעילות שוטפת. כמו כן, יש לסווג תשלומי דיבידנד כפעילות מימון.

- ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)
3. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב (המשך)

- **מיסים על הכנסה**
תשלומי מיסים מסווגים לפעילות שוטפת.
- **הלוואות שניתנו**
אשראי שניתן על ידי מוסד פיננסי בדרך כלל מסווג כפעילות השקעה, אלא אם כן הוא נוצר או נרכש לצורך מכירה מחדש.
- **פקדונות שהתקבלו**
שינויים בפקדונות שמתקבלים במוסד פיננסי יסווגו כפעילות מימון.

4. עדכון תקינה חדשה בנושא מיסים על הכנסה

בחודש אוקטובר 2016 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון 2016-16 בדבר מיסים על הכנסה הנובעים מהעברת נכסים (שאינם מלאי) בין חברות בתוך הקבוצה, המהווה תיקון לנושא 740 בקודיפיקציה בדבר "מיסים על הכנסה" (להלן - "התיקון").

בהתאם לתיקון, בוטל החרג לפיו אין להכיר במיסים שוטפים/נדחים בגין העברה של נכס בין חברות בתוך הקבוצה עד המועד בו הנכס נמכר לגוף חיצוני. כתוצאה מהתיקון, ההכרה בהשלכות המס הנובעים מהעברת נכסים בין חברות בקבוצה, הופכת להיות זהה ל-IFRS.

ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2017. יישום מוקדם אפשרי, לרבות בדוחות ביניים (נדרש להתחיל בתקופת הביניים הראשונה בשנה בה מאמצים את התיקון). ליישום השינויים לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

5. עדכון תקינה חדשה בנושא הכרה בזכויות בלתי ממומשות ("breakage")

בחודש מרס 2016, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות (ה-"FASB") את עדכון ASU 2016-04 בדבר הכרה בזכויות לקוח בלתי ממומשות עבור מוצרים צבורי ערך מסוימים ששולמו מראש, המהווה תיקון לנושא 405-20 לקודיפיקציה בדבר התחייבויות - סילוק התחייבויות (להלן - "התיקון").

התיקון בא לאור העובדה כי הן תקני החשבונאות המקובלים והן ההנחיות הקיימות בנושא 606 בקודיפיקציה בדבר הכנסות מחוזים עם לקוחות אינם מספקים הנחיות ספציפיות עבור גריעת ההתחייבויות הקשורות לזכויות לקוח בלתי ממומשות ("breakage") במוצרים צבורי ערך בתשלום מראש כגון: Traveler's checks, Gift Cards. לכן, התיקון החדש משפר את כללי החשבונאות המקובלים ומונע את שונות הטיפול החשבונאי בין גופים שונים. בהתאם לתיקון, סכומי ההתחייבויות המתייחסים לזכויות לקוח בלתי ממומשות יטופלו באופן עקבי עם הוראות תקן 606 בנושא breakage.

בהתאם לעדכון, ישויות ציבוריות נדרשות ליישם את הכללים החדשים בארה"ב החל מתקופות ביניים ותקופות שנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2017. ניתן לבצע יישום מוקדם של הכללים החדשים, לרבות בדוחות ביניים.

ליישום השינויים לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 2 - שיעורי השינויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של מטבע חוץ

להלן שיעורי השינוי, שחלו במדד המחירים לצרכן, בשער החליפין של הדולר של ארה"ב והאירו:

שער החליפין של האירו % השינוי	שער החליפין של הדולר של ארה"ב % השינוי	מדד המחירים לצרכן - מדד בגין % השינוי	
4.3 (1.9)	0.9 (2.3)	0.3 -	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 30 בספטמבר 2016
2.8 (1) (4.8)	(8.2) (3.7) (1.5)	0.3 - (0.2)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 30 בספטמבר 2016 לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

ביאור 3 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי (מיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
667	502	518	175	175
16	12	14	4	6
683	514	532	179	181
(290)	(218)	(231)	(76)	(79)
393	296	301	103	102
331	247	265	88	94
128	96	101	32	33
86	66	65	26	25
545	409	431	146	152
938	705	732	249	254

הכנסות מבתי עסק:

עמלות בתי עסק

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות מבתי עסק - ברוטו

בניכוי עמלות למגפיקים אחרים

סך כל ההכנסות מבתי עסק - נטו
הכנסות ממחזיקי כרטיס אשראי:

עמלות מגפיק

עמלות שירות

עמלות מעסקאות בחו"ל

סך כל ההכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי

סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי

א. חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

31 בדצמבר 2016 (מבוקר) מיליוני ₪	30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר) מיליוני ₪	30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) מיליוני ₪	30 בספטמבר 2017 שיעור ריבית ממוצעת שנתית לעסקאות בחודש אחרון (בלתי מבוקר) %	30 בספטמבר 2017 שיעור ריבית ממוצעת שנתית ליתרה ביום (בלתי מבוקר) %	
					סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים:
					אנשים פרטיים: (1)
6,310	6,163	7,455			מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
1,885	1,988	2,051			מזה: אשראי (2)(3)
4,425	4,175	5,404	8.1	6.3	מסחרי:
270	405	462			מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
202	340	362			מזה: אשראי (2)(4)
68	65	100	4.8	4.4	סך הכל סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים
6,580	6,568	7,917			סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים:
					חייבים בגין כרטיסי אשראי
5,344	5,639	5,408			חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי
355	472	371			הכנסות לקבל
23	16	36			אחרים
12	17	15			סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
12,314	12,712	13,747			

- (1) אנשים פרטיים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד".
- (2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית, כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות.
- (3) אשראי - עם חיוב ריבית, כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי ישיר, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.
- (4) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 1,638 מיליוני ש"ח. (31 בדצמבר 2016 - 1,439 מיליוני ש"ח, 30 בספטמבר 2016 - 1,339 מיליוני ש"ח).
- (4) מזה בתי עסק בסך 88 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2016 - 61 מיליוני ש"ח, 30 בספטמבר 2016 - 57 מיליוני ש"ח).

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי - לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי ואחרים(3)	סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי אשראי(2)	סיכון אשראי		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	
			שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי	שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי(2)		
120	1	1	3	70	45	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017
18	*	1	*	12	5	הוצאות בגין הפסדי אשראי מזה:
(11)	-	*	*	(8)	(3)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית
2	-	*	*	2	-	בשנים קודמות
(9)	-	*	*	(6)	(3)	מחיקות חשבונאיות, נטו יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
129	1	2	3	76	47	ליום 30 בספטמבר 2017 (4)
16	*	-	*	-	16	(4) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*	*	-	-	-	-	בגין פיקדונות בבנקים
1	1	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

** חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי - לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים(3)	סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי(2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים פרטיים(2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים פרטיים(1)
			סיכון אשראי בערבות בנקים	סיכון אשראי בערבות בנקים		
96	1	1	3	54	37	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
12	*	*	*	6	6	ליום 30 ביוני 2016
(8)	-	*	*	(5)	(3)	הוצאות בגין הפסדי אשראי מזה:
						מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית
1	-	*	*	1	*	בשנים קודמות
(7)	-	*	*	(4)	(3)	מחיקות חשבונאיות נטו יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
101	1	1	3	56	40	ליום 30 בספטמבר 2016 (4)
14	*	-	*	-	14	מזה: (4)
*	*	-	-	-	-	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*	*	-	-	-	-	בגין פקדונות בבנקים
*	*	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.
** חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי - לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים (3)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים			סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים (2)
		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי (2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים חייבים בגין כרטיסי אשראי		
106	1	*	3	61	41	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2016
49	*	2	*	33	14	הוצאות בגין הפסדי אשראי מזה:
(36)	-	(1)	*	(25)	(10)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית
10	-	1	*	7	2	בשנים קודמות
(26)	-	-	*	(18)	(8)	מחיקות חשבונאיות, נטו יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
129	1	2	3	76	47	ליום 30 בספטמבר 2017 (4)
16	*	-	*	-	16	מזה: (4) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*	*	-	-	-	-	בגין פיקדונות בבנקים
1	1	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

** חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי - לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי אשראי (2) ואחרים (3)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
94	1	*	3	52	38	ליום 31 בדצמבר 2015
24	*	1	*	15	8	הוצאות בגין הפסדי אשראי מזה:
(26)	-	(1)	*	(17)	(8)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית
9	-	1	*	6	2	בשנים קודמות
(17)	-	*	*	(11)	(6)	מחיקות חשבונאיות נטו יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
101	1	1	3	56	40	ליום 30 בספטמבר 2016 (4)
14	*	-	*	-	14	(4) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*	*	-	-	-	-	בגין פקדונות בבנקים
*	*	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

** חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה (1)

הפרשה להפסדי אשראי - 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים ואחרים(3)	סך הכל
16	3	232	36	180	467
2,035	5,401	130	64	5,830	13,460
2,051	5,404	362	100	6,010	13,927
1	*	1	*	*	2
30	76	2	2	1	111
31	76	3	2	1	113

יתרת חוב רשומה של חובות:
 שנבדקו על בסיס פרטני
 שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל חובות הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
 שנבדקו על בסיס פרטני
 שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי - 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים ואחרים(3)	סך הכל
13	4	185	26	203**	431
1,975	4,171	155	39	6,144**	12,484
1,988	4,175	340	65	6,347	12,915
1	*	1	*	**	2
25	56	2	1	1**	85
26	56	3	1	1	87

יתרת חוב רשומה של חובות:
 שנבדקו על בסיס פרטני
 שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל חובות הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
 שנבדקו על בסיס פרטני
 שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

* כסום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.
 ** סווג מחדש.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.
 (3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה (1) (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי - 31 בדצמבר 2016 (מבוקר) (מיליוני ₪)

	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי
סך הכל	301	140	31	109	5	16
	12,153	5,734	37	93	4,420	1,869
	12,454	5,874	68	202	4,425	1,885
	2	*	*	1	*	1
	90	1	*	2	61	26
	92	1	*	3	61	27

יתרת חוב רשומה של חובות:
 שנבדקו על בסיס פרטני
 שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל חובות הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
 שנבדקו על בסיס פרטני
 שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.
 ** חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.
 (3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 90 ימים או יותר	סך הכל	בעייתיים (2) פגומים (3)	בעייתיים (2) לא פגומים	לא בעייתיים	חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
3	-	2,051	26	18	2,007	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	5,404	-	249	5,155	אשראי (6) מסחרי
*	-	362	1	1	360	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	100	-	*	100	אשראי
-	-	6,010	-	-	6,010	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
3	-	13,927	27	268	13,632**	סך הכל חובות

30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 90 ימים או יותר	סך הכל	בעייתיים (2) פגומים (3)	בעייתיים (2) לא פגומים	לא בעייתיים	חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
2	-	1,988	13	16	1,959	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	4,175	-	205	3,970	אשראי (6) מסחרי
*	-	340	*	*	340	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	65	-	*	65	אשראי
-	-	6,347	-	-	6,347	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
2	-	12,915	13	221	12,681**	סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

** מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה בסך 13,632 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2016 - 12,681 מיליוני ש"ח).

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) חובות פגומים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה סעיף ג'2 (ג') להלן.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחיובים אחרים.
- (5) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים ואינם צוברים הכנסות ריבית.
- (6) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 1,638 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2016 - 1,339 מיליוני ש"ח).

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר) (מיליוני ₪)

חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 90 ימים או יותר	סך הכל	בעייתיים (2) פגומים (3)	בעייתיים (2) לא פגומים	לא בעייתיים	
						חובות שאינם בערבות בנקים
						אנשים פרטיים
3	-	1,885	17	18	1,850	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	4,425	-	219	4,206	אשראי (6)
						מסחרי
*	-	202	*	1	201	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	68	-	*	68	אשראי
						חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
-	-	5,874	-	-	5,874	
3	-	12,454	17	238	** 12,199	סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

** מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה בסך 12,199 מיליוני ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) חובות פגומים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה סעיף ג'2 (ג') להלן.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.
- (5) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים ואינם צוברים הכנסות ריבית.
- (6) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 1,439 מיליוני ש"ח.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ג. חובות (1) (המשך)
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 (א) חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

יתרת חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות (פגומים) (2)	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2)(3)	חובות שאינם בערבות בנקים
26	26	20	1	6	<u>אנשים פרטיים</u>
-	-	-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי אשראי
1	1	*	1	1	<u>מסחרי</u>
-	-	-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
27	27	20	2	7	סך הכל חובות (5)
7	7	-	1	7	(5) מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
7	7	-	1	7	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

יתרת חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות (פגומים) (2)	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2)(3)	חובות שאינם בערבות בנקים
13	13	11	1	2	<u>אנשים פרטיים</u>
-	-	-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי אשראי
*	*	*	*	*	<u>מסחרי</u>
-	-	-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
13	13	11	1	2	סך הכל חובות (5)
2	2	-	1	2	(5) מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
2	2	-	1	2	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים
(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 בדצמבר 2016 (מבוקר) (מיליוני ₪)

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים (2)	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2)(3)
17	17	14	1	3
-	-	-	-	-
*	*	*	*	*
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
17	17	14	1	3
3	3	-	1	3
3	3	-	1	3

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים

(4)

סך הכל חובות (5)

(5) מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי

מזומנים

חובות בארגון מחדש של חובות

בעייתיים

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ב) יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

30	30	30	30	30	30	
בספטמבר	בספטמבר	בספטמבר	בספטמבר	בספטמבר	בספטמבר	
2016	2016	2016	2017	2017	2017	
יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	
ממוצעת של	ממוצעת של	ממוצעת של	ממוצעת של	ממוצעת של	ממוצעת של	
חובות	חובות	חובות	חובות	חובות	חובות	
פגומים (2)	פגומים (2)	פגומים (2)	פגומים (2)	פגומים (2)	פגומים (2)	
שנרשמו (3)	שנרשמו (3)	שנרשמו (3)	שנרשמו (3)	שנרשמו (3)	שנרשמו (3)	
מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	
מזה: נרשמו	מזה: נרשמו	מזה: נרשמו	מזה: נרשמו	מזה: נרשמו	מזה: נרשמו	
על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס	
מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	
*	*	13	*	*	24	חובות שאינם בערבות בנקים
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	-	אשראי
*	*	1	-	-	1	מסחרי
-	-	-	-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחרים
*	*	14	*	*	25	סך הכל

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

30	30	30	30	30	30	
בספטמבר	בספטמבר	בספטמבר	בספטמבר	בספטמבר	בספטמבר	
2016	2016	2016	2017	2017	2017	
יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	
ממוצעת של	ממוצעת של	ממוצעת של	ממוצעת של	ממוצעת של	ממוצעת של	
חובות	חובות	חובות	חובות	חובות	חובות	
פגומים (2)	פגומים (2)	פגומים (2)	פגומים (2)	פגומים (2)	פגומים (2)	
שנרשמו (3)	שנרשמו (3)	שנרשמו (3)	שנרשמו (3)	שנרשמו (3)	שנרשמו (3)	
מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	
מזה: נרשמו	מזה: נרשמו	מזה: נרשמו	מזה: נרשמו	מזה: נרשמו	מזה: נרשמו	
על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס	על בסיס	
מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	מזומן	
*	*	13	*	*	21	חובות שאינם בערבות בנקים
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	-	אשראי
*	*	1	*	*	1	מסחרי
-	-	-	-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחרים
*	*	14	*	*	22	סך הכל

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ומזומנים ופיקדונות בבנקים.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ג. חובות (1) (המשך)
 2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 (ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש

יתרת חוב רשומה - 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל (3)	צובר, לא בפיגור (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית	חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
6	*	6	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
1	-	1	מסחרי
-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
7	*	7	חובות בערבות בנקים ואחרים
			סך הכל חובות

יתרת חוב רשומה - 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל (3)	צובר, לא בפיגור (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית	חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
2	*	2	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
*	-	*	מסחרי
-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
2	*	2	חובות בערבות בנקים ואחרים
			סך הכל חובות

- * סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.
 (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ג. חובות (1) (המשך)
 2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 (ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

יתרת חוב רשומה - 31 בדצמבר 2016 (מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל (3)	צובר, לא בפיגור (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית	חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
3	*	3	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי מסחרי
*	-	*	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחרים
3	*	3	סך הכל חובות

- * סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.
 (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו(2)	ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו(2)	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח מס' הסדרים
1	180	5	5	570
-	-	-	-	-
-	-	*	*	1
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
1	180	5	5	571

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים

(4)

סך הכל חובות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו(2)	ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו(2)	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח מס' הסדרים
*	108	2	2	305
-	-	-	-	-
-	-	*	*	2
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
*	108	2	2	307

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים

(4)

סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (3) יתרת חוב רשומה למועד הכשל.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

ארגונים מחדש שבוצעו (2) וכשלו יתרת חוב רשומה (3) מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שבוצעו (2) וכשלו מס' הסדרים	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח מס' הסדרים	
3	532	11	11	1,437	חובות שאינם בערבות בנקים
-	-	-	-	-	<u>אנשים פרטיים</u>
-	-	-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	<u>מסחרי</u>
-	-	-	-	2	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחרים
-	-	-	-	-	(4)
3	532	11	11	1,439	סך הכל חובות

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

ארגונים מחדש שבוצעו (2) וכשלו יתרת חוב רשומה (3) מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שבוצעו (2) וכשלו מס' הסדרים	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח מס' הסדרים	
1	329	5	5	784	חובות שאינם בערבות בנקים
-	-	-	-	-	<u>אנשים פרטיים</u>
-	-	-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	<u>מסחרי</u>
-	-	-	-	8	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחרים
-	-	-	-	-	(4)
1	329	5	5	792	סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (3) יתרת חוב רשומה למועד הכשל.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחיובים אחרים.

ביאור 5 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(מיליוני ₪)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
6,232	6,762	6,434
68	110	87
542	552	556
15	17	13
57	54	57
46	50	41
6,960	7,545	7,188

בתי עסק (1)(2)
התחייבויות בגין פיקדונות (4)
חברות כרטיסי אשראי
הכנסות מראש
הפרשה בגין נקודות (3)
אחרים

סך הכל זכאים בגין פעילות כרטיסי אשראי

- (1) בניכוי יתרות בגין הקדמת תשלומים לבתי עסק בסך 358 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2016 - 363 מיליוני ש"ח, 30 בספטמבר 2016 - 376 מיליוני ש"ח) ובגין ניכיון שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק בסך 1,275 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2016 - 1,225 מיליוני ש"ח, 30 בספטמבר 2016 - 1,252 מיליוני ש"ח).
- (2) כולל המחאת זכויות על דרך המכר בסך של 1,052 מיליוני ש"ח לחברת האם (31 בדצמבר 2016 - 1,114 מיליוני ש"ח, 30 בספטמבר 2016 - 1,132 מיליוני ש"ח).
- (3) עד לסוף שנת 2011 הלקוח זוכה בנקודות בגין עסקות שביצע בכרטיסי האשראי. כמות הנקודות שנצברה לזכות הלקוח נקבעה בהתאם לסוג הכרטיס, והחברה ביצעה הפרשה בגין הנקודות שלא נוצלו. החל מיום 1 בינואר 2012 הופסקה צבירת הנקודות. את הנקודות הצבורות ניתן היה לממש עד ליום 31 בדצמבר 2012 במסגרת מבצעים תמורת נקודות שהחברה ערכה מעת לעת. באפשרותם של לקוחות לאומי קארד להמשיך לצבור נקודות ולהמירן למועדוני טיסה, על ידי הצטרפות למסלול תעופה.
- (4) כלל פיקדונות החברה גויסו בישראל ואינם נושאים ריבית. כמו כן, כלל הפיקדונות מוחזקים עבור אנשים פרטיים ואינם עולים על סכום של 1 מיליוני ש"ח.

ביאור 6 - הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

א. הגדלת הון רשום וערך נקוב של מניה.

ביום 27 בספטמבר 2017 אישרה האסיפה הכללית של לאומי קארד את חלוקת מניות החברה ביחס של 1:10 כך שכל מניה רגילה בת 1 ש"ח ע.ג. תהפוך ל- 10 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. ואת הגדלת ההון הרשום של החברה כך שהון המניות הרשום הינו 100 מיליוני ש"ח, המחולק ל- 1,000,000,000 מניות בנות 0.1 ש"ח ערך נקוב כל אחת.

ב. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (*)

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון" (מיליוני ₪):

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
1,795	1,759	1,868
104	100	126
1,899	1,859	1,994
8,911	8,992	10,101
23	20	14
1,739	1,723	1,806
10,673	10,735	11,921
באחוזים	באחוזים	באחוזים
16.8	16.4	15.7
17.8	17.3	16.7
8.0	8.0	8.0
11.5	11.5	11.5

1. הון לצורך חישוב יחס ההון:
הון עצמי רובד 1
הון רובד 2
סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון:
סיכון אשראי - גישה סטנדרטית
סיכונים שוק - גישה סטנדרטית
סיכון תפעולי - גישה סטנדרטית
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון:
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון" ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016

ג. יעד הלימות ההון

הנחיות בנק ישראל לאימוץ הוראות באזל III דורשות מהתאגידים הבנקאיים בישראל לעמוד ביחס הון כולל מזערי בשיעור של 12.5%, ויחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9% וזאת החל מיום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול (כגון: בנק לאומי), שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון כולל מזערי בשיעור של 13.5%, ויחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 10% וזאת החל מיום 1 בינואר 2017.

ביום 1 במאי 2016 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב". ההוראה מגדירה הקלות ביחס לדרישות ההון על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. על אף האמור בהוראת ניהול בנקאי תקין 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.5%. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

על פי הנחיית המפקח על הבנקים, במכתבו לבנק לאומי מחודש פברואר 2011, חברות הבנות של בנק לאומי, לרבות החברה, נדרשות לאמץ בשלב זה, יעדי הלימות הון שיהיו לכל הפחות בגובה יעדיה של החברה האם. החברה עומדת בהנחיה זו.

על פי החלטת הדירקטוריון מחודש פברואר 2016, נקבע כי יחס הון עצמי רובד 1 מזערי לא יפחת משיעור של 10.5%, הגבוה מהדרישה הרגולטורית.

ד. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישמת החברה את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. סך מדידת החשיפה של החברה היא סכום החשיפות המאזניות ופריטים חוץ מאזניים. ככלל המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, החברה לא מורשת להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערביות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה החברה מחשבת את החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של סכום הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5% על בסיס מאוחד ותאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהחברה הוא 5%. הדרישה לעמוד ביחס המינוף המזערי הינה החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי כאמור, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי כאמור, נדרש להגדיל את היחס בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

ביאור 6 - הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ד. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

להלן יחס המינוף מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין: (מיליוני ש"ח) 218

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)	
1,795	1,759	1,868	בנתוני המאוחד
15,302	15,692	16,893	הון רובד 1
11.7	11.2	11.1	סך החשיפות
5.0	5.0	5.0	יחס המינוף (באחוזים)
			יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים (באחוזים)

ה. חלוקת דיבידנד

חלוקת הדיבידנד בחברה כפופה להוראות המפקח על הבנקים, לרבות עמידה במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל. חלוקת דיבידנד מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט - 1999, הקובע בין היתר, כי החברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחביותיה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד פירעון.

בהתאם למסמך מדיניות חלוקת דיבידנד, אשר עודכן ואושר בדירקטוריון החברה, שולם ביום 1 במרס 2017 דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה). בחודש מרס 2016 שולם דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה).

אין בהצהרה על מדיניות חלוקת הדיבידנד הנ"ל כל התחייבות כלפי צד שלישי כלשהו (לרבות בעניין מועדי תשלום דיבידנד או בעניין שיעור חלוקת דיבידנד בעתיד).

ביאורים לדוחות הכספיים
ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים (מיליוני ₪)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
11,189	10,823	12,079
14,208	13,879	14,408
1	3	1
25,398	24,705	26,488
(14)	(14)	(16)
25,384	24,691	26,472

מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:
 סיכון האשראי על החברה
 סיכון האשראי על הבנקים
 סיכון האשראי על אחרים
 סך כל מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
 הפרשה להפסדי אשראי
 סך כל מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו

ב. התקשרויות מיוחדות

חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של מבנים, הסכמים תפעוליים בגין כלי רכב, הסכמי תחזוקה והסכמי שיווק עתידיים (מיליוני ₪).

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
32	23	34
29	* 19	28
21	17	14
16	16	17
16	16	16
364	354	359
35	28	30

בשנה ראשונה
 בשנה שניה
 בשנה שלישית
 בשנה רביעית
 בשנה חמישית
 מעל חמש שנים
 התחייבויות להשקעה בצידוד

* סווג מחדש

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

לאומי קארד מנפיקה במשותף כרטיסי אשראי עם בנק לאומי ועם בנק מזרחי טפחות ללקוחות בנקים אלו. בין החברות ישנם הסכמים המפרטים את אופן ההתחשבות בנוגע לחלוקת ההכנסות ואת חלוקת האחריות בגין תפעול כרטיסי אשראי.

ד. התקשרויות עם ארגונים בינלאומיים

החברה הינה "חברה" (במעמד Associate Member) בארגון ויזה. החברה הינה "חברה ראשית" (Principal Member) בארגון מסטרקארד. ביום 3 בנובמבר 2015 הודיעו החברות Visa Inc. ו- Visa Europe בדבר התקשרותן בהסכם, לפיו תרכוש Visa Inc. את Visa Europe. בחודש יוני 2016 התקבלו האישורים הרגולטוריים שנדרשו והעסקה הושלמה. בעקבות הודעת Visa מחודש יולי 2016, החל מהרבעון הרביעי של שנת 2016 חל שינוי במבנה העמלות שנגבות מהחברים בארגון. בנוסף, החברה הינה "חברה" (במעמד Acquiring Member) בארגון UnionPay International Co. Ltd (להלן - "UnionPay"). החברות בארגון מאפשרות ללאומי קארד לסלוק את מותג UnionPay בישראל וכן באתרי e-commerce (מסחר אלקטרוני) באירופה ובארה"ב. החברה החלה לסלוק מותג זה בישראל בשנת 2015. ביום 2 באוגוסט 2017 התקבלה בחברה פניה מאת ארגון מסטרקארד ובה התייחסות לנושאים שונים בהם השוק הישראלי והחברה אינם עומדים בכללי הרגולציה של מסטרקארד. עיקרי הנושאים שצוינו הינם חוצי שוק ואינם תלויים בחברה בלבד ודורשים התארגנות של שחקנים נוספים בענף. החברה לומדת את הפניה על מנת לדון בה עם הארגון ולבנות תהליך שיביא לעמידה בדרישותיו.

ה. שיפוי לדירקטורים ונושאי משרה

החברה התחייבה לשפות דירקטורים ונושאי משרה בחברה ובחברות הבת, בשל חבות כספית אפשרית שתוטל עליהם, ובגין הוצאות התדיינות סבירות שהוצאו על ידם או חויבו בהן בידי בית משפט, בקשר לאירועי שיפוי שונים. הסכום המרבי של השיפויים אשר ניתנו או יינתנו במצטבר לא יעלה על 10% מההון העצמי של החברה, כפי שמשתקף בדוחותיה הכספיים האחרונים שפורסמו לפני מועד השיפוי בפועל.

ו. אישור הסדר כובל לקביעת העמלה הצולבת

ביום 7 במרס 2012 אישר בית הדין להגבלים עסקיים בפסק דין, הסכם אשר הוגש על ידי חברות כרטיסי האשראי והממונה בעניין גובה שיעור העמלה הצולבת (עמלת מנפיק), שירד בהדרגה עד לשיעור של 0.7% בחודש יולי 2014, בהתאם למתווה הפחתת העמלה הצולבת שנקבע בפסק הדין. ההסדר בין הממונה לבין חברות כרטיסי האשראי תקף עד סוף שנת 2018.

ז. החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ("חוק שטרומ")

ביום 31 בינואר 2017 פורסם החוק הנ"ל (בהמשך להמלצות הועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים, "ועדת שטרומ"), שעיקריו, איסור על בנק לאומי ובנק הפועלים לתפעל הנפקת כרטיסי חיוב, לסלוק כרטיסי חיוב ולהחזיק בתאגיד המתפעל הנפקה או סולק כאמור. איסור ביחס לשליטה והחזקה בחברות כרטיסי אשראי (מועד ההפרדה) לאחר 3 שנים מיום פרסום החוק או לאחר 4 שנים מיום פרסום החוק אם שיעור החזקות הבנק בחברה ירד ללא יותר מ-40% ולפחות 25% הונפקו לציבור. הגבלה על היקף תפעול ההנפקה שרשאי בנק לבצע בעזרת חברת כרטיסי אשראי אחת ל-52% מסך כרטיסי החיוב החדשים המונפקים ללקוחותיו; והגבלות על מסגרות אשראי של לקוחות בנק הפועלים ובנק לאומי כך שתעמודנה בכל שנה על סכום שלא יעלה על 50% מסך המסגרות שהיו קיימות בשנת 2015; מתן גישה למידע ושימוש בו על ידי חברות כרטיסי האשראי, הפצת כרטיסים חוץ בנקאיים על ידי הבנק, הסדרת עבודה של סולקים מתארחים, הסדרת עבודתם של בתי עסק מאגדים. בהמשך לפרסום חוק שטרומ ובהתאם להנחיית בנק ישראל מיום 17 בנובמבר 2016 בוצעו שינויים בהרכב דירקטוריון החברה.

ח. הנפקת כרטיסי חיוב מידי ותקן EMV

ביום 26 ביולי 2017 פרסם המפקח על הבנקים עדכון חוזר בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב", לעניין שימוש בתקן EMV, לפיו החל מה-1 בינואר 2018 יחובר מסוף חדש אך ורק למערכת כרטיסי חיוב החדשה התומכת בתקן, למעט במקרים המפורטים בחוזר ובכפוף לתנאים הקבועים בו. כמו כן, קבע החוזר שמנגנון הסתת האחריות (liability shift) יידחה ל-1 בינואר 2019.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ט צו הבנקאות (שירות ללקוח) פיקוח על שירות שניתן על ידי מנפיק לסולק בקשר לסליקה צולבת של עסקאות חיוב מידי (הוראת שעה), התשע"ה - 2015

ביום 26 באוגוסט 2015, פורסם ברשומות הצו שבנדון, והעמלה הצולבת לעסקאות בחיוב מידי הוכרזה כעמלה בפיקוח ומחירה נקבע על 0.3% (לעומת עמלה צולבת ממוצעת של 0.7% הנהוגה כיום לעסקאות בחיוב נדחה), לתקופה של שנה, ממועד כניסת הצו לתוקף, על מנת לאפשר היערכות לקביעת העמלה על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים. צו זה נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2016 והינו בתוקף עד ליום 31 במרס 2017. ביום 8 ביוני 2017 הוארך תוקפו של הצו עד ליום 31 במרס 2018.

י. תזכיר חוק בנושא שירותי תשלום

ביום 18 ביולי 2017 פורסם תזכיר חוק שירותי תשלום. תזכיר החוק הינו חלק מאסדרה רוחבית ואחידה של כלל שירותי התשלום (הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של אמצעי תשלום וניהול חשבונות תשלום), באופן שיתאים להתפתחות הטכנולוגית בתחום שירותי התשלום, יעניק הגנה צרכנית מלאה ורחבה ויאפשר תחרות בין נותני שירותי התשלום השונים. אסדרה זו נועדה בין היתר להבטיח הגינות ולהגביר את אמון הציבור באותם אמצעי תשלום מתקדמים, ובכך להגביר את השימוש בהם. תזכיר החוק עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות, והוא מציע להחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 לחוק מקיף ועדכני יותר, התואם את ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום זה. כמו כן, תזכיר החוק מתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive).

יא. תביעות משפטיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד החברה תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות. לדעת הנהלת החברה המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים כתוצאה מתובענות כאמור.

1. להלן פירוט של בקשות מהותיות לאישור תובענות ייצוגיות ותלויות שהסכום הנטען בהן מהותי:

לדעת הנהלת החברה לא קיימת חשיפה נוספת בשל תביעות שהוגשו נגד החברה בנושאים שונים שסכום כל אחת מהן עולה על 1 מיליון ש"ח כאשר אפשרות התממשותן אינה קלושה.

א. ביום 8 ביולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד החברה וכנגד ישראלכרט ופועלים אקספרס.

לטענת המבקשים, חברות האשראי מפירות הוראות שונות בחוק הבנקאות (שירות ללקוח) מאחר וברכישת מוצרים או שירותים בחו"ל מחזיקי הכרטיס מחויבים, מלבד לעמלת ההמרה, בעמלת הפרשי שער "סמויה" שלא ניתן לה גילוי כנדרש. המבקשים טוענים עוד כי חברות האשראי תיאמו את התנהלותן בנושא זה באופן המהווה הפרה של חוק ההגבלים העסקיים. סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובעים ב- 200 מיליון ש"ח. הצדדים ממתנים כעת להחלטת בית המשפט בבקשת האישור.

ב. ביום 7 בספטמבר 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תביעה כנגד החברה ועימה בקשה לאישור התובענה כתביעה ייצוגית.

לטענת התובע החברה מחקה באופן חד צדדי את הנקודות שצברו לקוחותיה וכי העובדה שקבעה כי על כל הלקוחות לממש את הנקודות שצברו לאורך השנים במשך שנה אחת, אחרת יימחקו, הינה תנייה מקפחת שיש לבטלה. סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובעים בכ- 70 מיליון ש"ח. ביום 4 בינואר 2017 הוגש לבית המשפט הסדר פשרה בין הצדדים וכן הוגשה בקשה לאישורו, ולאחר הערות בית המשפט הוגש הסדר מתוקן שאושר על ידו ביום 5 בנובמבר 2017.

ג. ביום 6 באוקטובר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה מתוקנת לאישור תובענה ייצוגית כנגד החברה וחברת הבת לאומי קארד אשראים בע"מ. הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת, שהוגשה ביום 17 בנובמבר 2014.

הבקשה הוגשה בשמן של שתי קבוצות נפגעים, שהוגדרו כלקוחות שהונפק להם כרטיס אשראי בנקאי או חוץ בנקאי של החברה בין השנים 2013-2014 ואשר פרטיהם האישיים נחשפו, לכאורה, ללא אישורם ובניגוד לחוק בעת הליך הזדהות הלקוחות במענה הקולי הממוחשב (IVR). סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובעים בכ- 267 מיליון ש"ח. ביום 21 במאי 2017 הגישה לאומי קארד תגובה לבקשת תיקון נוספת של הבקשה לאישור וביום 1 ביוני 2017 הגיש המבקש את תשובתו. ביום 22 באוקטובר 2017 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה לתיקון בקשת האישור.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

יא. תביעות משפטיות (המשך)

ד. ביום 8 ביוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בלוד בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית, כנגד שלוש חברות כרטיסי האשראי בישראל, לרבות החברה. הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת, שהוגשה ביום 28 באפריל 2014.

לטענת המבקש, שלוש חברות כרטיסי האשראי הינן צד להסדר כובל לא חוקי, בקשר עם כרטיסי Debit וכרטיסי PrePaid (כרטיסים נטענים מראש), לפיו הן גובות עמלה צולבת בשיעור העולה על העלויות הכרוכות בעסקאות המבוצעות בכרטיסים אלו, וכן, למרות שהחייב של הלקוח, בכרטיסים מהסוג הנ"ל, הינו מיידו או סמוך למועד העסקה, זיכוי המנפיק את הסולק בגינה הינו מאוחר יותר. המבקש העריך, כמפורט בחוות דעת מומחה שצורפה לבקשה, את סכום התביעה הייצוגית בכ- 7.1 מיליארד ש"ח, סכום הנגזר מנזקים שונים.

דיון קדם משפט התקיים ביום 12 במרס 2017. בית המשפט קבע כי כל טענה שיש למבקש בתובענה נגד שיעורה של העמלה הצולבת בעסקאות המבוצעות בכרטיסי החייב המייד (Debit) והכרטיסים הנטענים (Prepaid), מחייבת קבלת הבהרה, שינוי או ביטול חלקי של פסק הדין של בית הדין להגבלים עסקיים. בית המשפט הבהיר, כי החלטה שכזו יכולה להינתן רק על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים עצמו וכי נוכח הכלל המשפטי של "כיבוד ערכאות משפטיות" אין הוא יכול להכריע בעניין. בית המשפט אפשר דחייה בקיום ההליך על-מנת שהמבקש ובאי-כוחו יוכלו לפנות בבקשה מתאימה לבית הדין להגבלים עסקיים, אם יחפצו בכך. בהתאם להחלטה זו, ביום 24 באוקטובר 2017 הומצאו למשרדי היועמ"ש של החברה מסמכי תובענה שהוגשה בבית הדין להגבלים עסקיים בירושלים על ידי המבקש.

התובענה עוסקת בעילה אחת מבין שתי העילות המרכזיות העומדות בבסיס התובענה הייצוגית – הסדר כובל אסור שנכרת, לפי הנטען, בין חברות כרטיסי האשראי בישראל בדבר שיעור העמלה הצולבת הנגבית בעסקאות המתבצעות בכרטיסי החייב המייד. לתוצאות תביעה זו שמורה חשיבות מכרעת לתוצאה בתביעה הייצוגית שאוזכרה לעיל, בהקשר העניין המרכזי הנטען בה – אי הלגיטימיות, כביכול, של הסדר העמלה הצולבת בעניין כרטיסי החייב המייד.

עקב הגשת התובענה בבית הדין להגבלים עסקיים, הורה בית המשפט למבקש למסור הודעת עדכון לגבי התקדמות ההליכים בה עד ליום 31 בינואר 2018 או עם מתן החלטה בעניין, לפי המוקדם מבין השניים. בית המשפט קבע את התיק לתזכורת פנימית ליום 1 בפברואר 2018.

ה. ביום 7 בספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תביעה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. לטענת המבקש, הונפק לו כרטיס אשראי "חדש" על אף שלא ביקש זאת, וכי החברה החלה לגבות ממנו דמי כרטיס עוד לפני שהכרטיס הגיע לידי וועד לפני שהפעיל אותו או ביצע עסקה כלשהי. המבקש מעמיד את תביעתו האישית על סך של 41.70 ש"ח. את הנזק לקבוצה בגין גביית עמלות מעמיד התובע על סך של 100 מיליון ש"ח.

ביום 19 ביוני 2017 הגישה החברה את תגובתה לבקשת האישור. המבקש הגיש תשובה לתגובה ביום 24 בספטמבר 2017. דיון בבקשת האישור התקיים ביום 22 באוקטובר 2017. ביום 31 באוקטובר 2017 הגישה החברה בקשה למחוק את אחת מהתביעות הייצוגיות (או את החלק החופף בהן) – תביעה זו והתביעה המתוארת בסעיף 2.ד. להלן, שעה שעוסקות באותה סוגיה. בקשה זו נקבעה לדיון ליום 20 בפברואר 2018.

יא. תביעות משפטיות (המשך)

2. להלן פירוט של תובענות ובקשות מהותיות לאישור תובענות ייצוגיות, שלדעת הנהלת החברה, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי הליכים משפטיים אלה, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהן:

א. ביום 19 בינואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית כנגד החברה. לטענת התובע, בהלוואה אותה קיבל לשם מימון רכישת רכב נפלו פגמים מהותיים: הנפקת כרטיס אשראי של לאומי קארד בעת מתן ההלוואה מהווה התניית שירות בשירות, הצגת עלות אפקטיבית שגויה של ההלוואה משום שאינה כוללת עמלות שונות בהן מחויב הלקוח וכן העמסת עלויות ללא סיבה ראויה באמצעות חיוב באגרת רשם המשכונות למשך 5 שנים ומעלה, כאשר סילוק ההלוואה יתבצע בתוך 3 שנים. סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובעים בכ- 28 מיליון ש"ח.

ביום 7 ביוני 2017 הוגש לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז כתב תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית. בקשת האישור דומה בעיקרה לבקשה שהוגשה בחודש ינואר 2017.

סכום התביעה האישית הוערך בסכום של 764 ש"ח וסכום התביעה הייצוגית הוערך בכמה עשרות מיליון שקלים (מבלי לאמוד סכום מדויק).

ביום 16 ביולי 2017 התקיים דיון קדם משפט ובו הורה בית המשפט למבקשים על הגשת בקשת אישור מאוחדת שתבוא במקום שתי הבקשות הנפרדות ושהטענות בה לא יחרגו מהטענות שהועלו בשתי בקשות האישור, בקשת האישור המאוחדת הוגשה ביום 31 באוגוסט 2017. החברה נדרשת להגיש תשובה לבקשה המאוחדת עד ליום 3 בדצמבר 2017. דיון קדם משפט בתיק נקבע ליום 17 בינואר 2018.

ב. ביום 7 באוגוסט 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית. בתביעה ובבקשת האישור נטען כי לאומי קארד מפרה את חוק התקשורת (בזק ושידורים) ("חוק הספאם") וכן בטענה לפגיעה בפרטיותם של חברי הקבוצה. המבקשים בבקשת האישור טוענים כי כל מי שמבקש להשתמש באפליקציה של לאומי קארד נדרש לאשר תנאים דרקוניים שמאפשרים ללאומי קארד לשלוח לו הודעות שיווקיות וכן מאפשרים ללאומי קארד לעקוב אחריו, כך שתקנון האפליקציה כולל תנאים מקפחים בחוזה אחיד ומהווה השפעה בלתי הוגנת בניגוד לחוק הגנת הצרכן (שכידוע לא חל על לאומי קארד בהיותה תאגיד עזר). המבקשים מניחים בהערכה זהירה כי סכום התביעה הינו כ- 20 מיליון ש"ח. על החברה להגיש תגובה לבקשת האישור עד למחצית חודש דצמבר 2017. ישיבת קדם משפט בתיק נקבעה ליום 31 בינואר 2018.

ג. ביום 13 בספטמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית. בתביעה ובבקשת האישור נטען כי בעקבות האירוע שבו גנב עובד החברה פרטי לקוחות נגרם לכל חבר בקבוצה נזק ממוני (בהתייחס לעסקאות שבוצעו בכרטיס בלא ידיעתו של כל חבר בקבוצה לאחריו שפרטיו דלפו) ולא ממוני (ביחס לטענה לפיה לאחר גניבת פרטי הכרטיס העמידה לאומי קארד את המבקש ואת יתר חברי הקבוצה בסיכון כלכלי של ממש, באופן שגרם לכל חבר בקבוצה עוגמת נפש ו"פגיעה ליבתית באוטונומיה"). סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי המבקש ב- 50 מיליון ש"ח.

ככלל, מבוססת בקשת האישור על קביעת רמו"ט כי לאומי קארד הפרה את חוק הגנת הפרטיות, וכן נטען כי לאומי קארד התרשלה והפרה חובה חקוקה.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

יא. תביעות משפטיות (המשך)

ד. ביום 1 באוקטובר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית. בתביעה ובבקשת האישור נטען כי לאומי קארד גובה דמי כרטיס בשיעורם המלא גם בחודשים בהם הלקוח מקבל את הכרטיס ומשפעלו במחצית החודש, וכי עליה לגבות דמי כרטיס בהתאם לשיעורם היחסי (החל מהמועד בחודש שהלקוח קיבל את הכרטיס ועד לסוף החודש), ולא עבור חודש מלא. עוד טען המבקש טענות החופפות לטענותיו של המבקש בבקשת האישור המצויינת בסעיף 1.ה. לעיל, לפיהן לאומי קארד גובה דמי כרטיס מלקוחותיה לפני שהכרטיס שופעל או בוצעה בו פעולה כלשהי. המבקש מתייחס לטענותיה של לאומי קארד לפיהן האירוע המתואר בבקשת האישור האחרת הוא נקודתי, וטוען כי ביכולתו להוכיח כי מדובר בתופעה רוחבית (בהתבסס על מקרה שאירע לו). סכום התביעה הייצוגית מוערך ע"י התובעים בכ- 67 מיליון ש"ח. ביום 31 באוקטובר 2017 הגישה החברה בקשה למחוק את אחת מהתביעות הייצוגיות (או את החלק החופף בהן) – תביעה זו והתביעה שתוארה בסעיף 1.ה. לעיל, שעה שעוסקות באותה סוגיה. בקשה זו נקבעה לדין ליום 20 בפברואר 2018.

3. ביום 26 בדצמבר 2016 נתקבלה בידי החברה שומת מע"מ לתקופות חיוב מחודש ינואר 2012 ועד חודש אוגוסט 2016 (להלן - "השומה"). השומה עוסקת בעיקרה בחיוב החברה במע"מ בשיעור מלא בגין עמלות שהתקבלו בידיה בגין עסקאות שבוצעו בין מחזיקי כרטיסי אשראי שהנפיקה לבין בתי עסק בחו"ל. סכום החיוב בשומה, כולל ריבית והצמדה, עומד על 59 מיליון ש"ח. עמדת החברה, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, היא כי אין לחייבה במס על פי השומה ולפיכך הגישה השגה ביום 15 במרס 2017.

א. כללי

החברה עוסקת בשני מגזרי פעילות עיקריים: מגזר הנפקה ומגזר סליקה.

בהתאם להוראות בנק ישראל מגזר פעילות הוא מרכיב אשר מתקיימים בו שלושה מאפיינים:

- (1) עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות (כולל הכנסות והוצאות לעסקאות עם מגזרים אחרים בחברה).
- (2) תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
- (3) קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

מגזר הנפקה

פעילות מגזר זה מתמקדת בהנפקה ותפעול כרטיסי אשראי, מתן שירותים ופתרונות פיננסיים (כולל אשראי) למחזיקי כרטיס. לאומי קארד מספקת שירותי הנפקה ותפעול כרטיסי חיוב נדחה, כרטיסים נטענים וכרטיסי חיוב מידי ללקוחותיה (מחזיקי כרטיס). לאומי קארד מנפיקה כרטיסי אשראי ללקוחותיה אשר משמשים כאמצעי תשלום לעסקות ולמשיכת מזומנים בבתי העסק בארץ ובעולם המכבדים את המותגים אותם מנפיקה החברה. ההכנסות של לאומי קארד ממחזיקי הכרטיס נובעות מעמלות שנגבות ממחזיקי הכרטיס ועמלות מנפיק שנגבות מחברות כרטיסי האשראי והארגונים הבינלאומיים. כמו כן, נגבות מלקוחות החברה ריביות בגין עסקאות ומוצרי אשראי שניתנו על ידי החברה.

פעילות ההנפקה של לאומי קארד מחולקת בין שני פלחי לקוחות:

(1) כרטיסים בנקאיים - כרטיסים שלאומי קארד הנפיקה במשותף עם בנק לאומי או עם בנק מזרחי טפחות ללקוחותיהם. עבור כרטיסים בנקאיים, הבנק הוא זה שקובע את גובה מסגרות האשראי, אחראי על מימון האשראי וכן על סיכון האשראי. הפצת הכרטיסים הבנקאיים מבוצעת באמצעות סניפי הבנק.

(2) כרטיסים חוץ בנקאיים - כרטיסים שלאומי קארד הנפיקה ללקוחות כל הבנקים, ברובם, בשיתוף פעולה עם גורמים עסקיים כגון ארגונים ומועדונים. ברובה של פעילות הלקוחות החוץ בנקאיים סיכון האשראי הוא של לאומי קארד. אישור הנפקת כרטיסים ללקוחות וקביעת גובה מסגרות האשראי מבוצעים באמצעות מערכות credit scoring שפותחו להערכת סיכון הלקוחות. בחלק מפעילות הלקוחות החוץ בנקאיים, להם הונפק כרטיס אשראי, סיכון האשראי הוא באחריות צד ג'. במהלך תקופת הדוח פעילות זו אינה מהותית. הפצת הכרטיסים החוץ בנקאיים מבוצעת בעיקר בעזרת הגופים השותפים למועדוני הלקוחות השונים.

ביום 29 באוגוסט 2017 הודיעה חברת שופרסל בע"מ ללאומי קארד שאין ברצונה לחדש את הסכם הנפקת כרטיסי האשראי ללקוחות שופרסל, שנחתם בין הצדדים בשנת 2006. לפרטים נוספים ראה [ביאור 11](#) שלהלן.

מגזר סליקה

במגזר זה כלולות הפעילויות הבאות:

- (1) שירותי סליקה- הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבית מבית העסק.
- (2) פתרונות פיננסיים - מוצרים ושירותים המוצעים לבתי העסק במסגרת פעילות הסליקה כגון: הלוואות, ניכיון שוברים והקדמת תשלומים.

ב. מדידה פיננסית

לצורך מדידת הרווחיות ותמיכה ניהולית בפעילות לפי מגזרים נעזרת הנהלת החברה במדידה פיננסית המבוססת בחלקה על הנחות יסוד ואומדנים לפי הפירוט הבא:

ההכנסות מהפעילות העסקית מיוחסות באופן ספציפי למגזרי הסליקה וההנפקה. ההוצאות הישירות המשתנות (שהיקפן תלוי בהיקף מחזורי הפעילות במגזרים) מיוחסות באופן ספציפי. ההוצאות הישירות הקבועות מיוחסות בחלקן באופן ספציפי ובחלקן האחר בהתאם לשימוש באומדנים ביחס להיקפי הפעילות של המגזרים לפי הערכת ההנהלה. העמסתן של ההוצאות העקיפות נעשית גם היא על פי אומדנים לפי הערכת ההנהלה.

ביאור 8 - מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה	
			מידע על הרווח והפסד:
			הכנסות:
254	152	102	הכנסות עמלות מחיצוניים
-	55	(55)	הכנסות עמלות בינמגזרים
254	207	47	סך הכל
59	49	10	הכנסות ריבית, נטו
2	1	1	הכנסות אחרות
315	257	58	סך ההכנסות
137	98	39	הוצאות תפעול
31	31	-	תשלומים לבנקים
49	44	5	רווח נקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה	
			מידע על הרווח והפסד:
			הכנסות:
249	146	103	הכנסות עמלות מחיצוניים
-	52	(52)	הכנסות עמלות בינמגזרים
249	198	51	סך הכל
48	38	10	הכנסות ריבית, נטו
1	*	1	הכנסות אחרות
298	236	62	סך ההכנסות
125	91	34	הוצאות תפעול
26	26	-	תשלומים לבנקים
53	41	12	רווח נקי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

ביאורים לדוחות הכספיים
ביאור 8 - מגזרי פעילות (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה	
			מידע על הרווח והפסד:
			הכנסות:
732	431	301	הכנסות עמלות מחיצוניים
-	159	(159)	הכנסות עמלות בינגזרים
732	590	142	סך הכל
163	135	28	הכנסות ריבית, נטו
5	3	2	הכנסות אחרות
900	728	172	סך ההכנסות
416	297	119	הוצאות תפעול
88	88	-	תשלומים לבנקים
123	113	10	רווח נקי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה	
			מידע על הרווח והפסד:
			הכנסות:
705	409	296	הכנסות עמלות מחיצוניים
-	148	(148)	הכנסות עמלות בינגזרים
705	557	148	סך הכל
138	110	28	הכנסות ריבית, נטו
1	*	*	הכנסות אחרות
844	667	177	סך ההכנסות
366	265	101	הוצאות תפעול
75	75	-	תשלומים לבנקים
148	118	30	רווח נקי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

ביאור 8 - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר) (מיליוני ₪)

סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה
938	545	393
-	198	(198)
938	743	195
188	151	37
*	*	*
1,126	894	232
492	355	137
101	101	-
184	150	34

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצוניים

הכנסות עמלות בינמגזרים

סך הכל

הכנסות ריבית, נטו

הכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות תפעול

תשלומים לבנקים

רווח נקי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים על פי הנחיות המפקח על הבנקים. לרוב המכשירים הפיננסיים בחברה לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד על פי הערך הנוכחי של תזרים המזומן העתידי המהווה בשיעור ריבית המשקף את רמת הריבית בו היתה מבוצעת עסקה דומה ביום הדיווח. אומדן של השווי ההוגן מחושב באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית ההיוון שהוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. בהנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר, הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים עשויים להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי החברה כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין חברות שונות.

נכסים פיננסיים:

פיקדונות בבנקים, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (יתרות עם חיוב ריבית) - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם בוצעו עסקאות דומות במועד הדיווח.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (יתרות ללא חיוב ריבית) - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהן החברה מגייסת אשראים דומים במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות בעקבות יישום הוראת חובות פגומים.

התחייבויות פיננסיות:

אשראי מתאגידים בנקאיים, זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהן החברה מגייסת אשראים דומים במועד הדיווח.

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. יתרות ואומדני שווי ההוגן של מכשירים פיננסיים

30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

שוי הוגן ** סל הכל	שוי הוגן ** (רמה 3)	שוי הוגן ** (רמה 2)	שוי הוגן ** (רמה 1)	יתרות במאזן	
180	-	72	108	180	נכסים פיננסיים: מזומנים ופיקדונות בבנקים חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
13,612	13,612	-	-	13,620	נכסים פיננסיים אחרים
3	3	-	-	3	
13,795	13,615	72	108	* 13,803	סך כל הנכסים פיננסיים
4,854	-	-	4,854	4,854	התחייבויות פיננסיות: אשראי מתאגידים בנקאיים
7,170	7,170	-	-	7,175	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
71	71	-	-	71	התחייבויות פיננסיות אחרות
12,095	7,241	-	4,854	* 12,100	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר) (מיליוני ₪)

שוי הוגן ** סל הכל	שוי הוגן ** (רמה 3)	שוי הוגן ** (רמה 2)	שוי הוגן ** (רמה 1)	יתרות במאזן	
203	-	66	137	203	נכסים פיננסיים: מזומנים ופיקדונות בבנקים חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
12,601	12,601	-	-	12,609	נכסים פיננסיים אחרים
1	1	-	-	1	
12,805	12,602	66	137	* 12,813	סך כל הנכסים פיננסיים
3,651	-	-	3,651	3,651	התחייבויות פיננסיות: אשראי מתאגידים בנקאיים
7,524	7,524	-	-	7,529	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
50	50	-	-	50	התחייבויות פיננסיות אחרות
11,225	7,574	-	3,651	* 11,230	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* מזה נכסים והתחייבויות בסך 108 מיליוני ש"ח ובסך 4,854 מיליוני ש"ח, בהתאמה (30 בספטמבר 2016 - 137 מיליוני ש"ח ו- 3,651 מיליוני ש"ח, בהתאמה), אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

** רמה 1- מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לדוחות הכספיים ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר) (מיליוני ₪)					
שוי הוגן ** סל הכל	שוי הוגן ** (רמה 3)	שוי הוגן ** (רמה 2)	שוי הוגן ** (רמה 1)	יתרות במאזן	
140	-	71	69	140	נכסים פיננסיים: מזומנים ופיקדונות בבנקים חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
12,203	12,203	-	-	12,211	נכסים פיננסיים אחרים
1	1	-	-	1	סך כל הנכסים פיננסיים
12,344	12,204	71	69	* 12,352	התחייבויות פיננסיות: אשראי מתאגידים בנקאיים זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
3,707	-	-	3,707	3,707	התחייבויות פיננסיות אחרות
6,940	6,940	-	-	6,945	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
60	60	-	-	60	
10,707	7,000	-	3,707	* 10,712	

* מזה נכסים והתחייבויות בסך 69 מיליוני ש"ח ובסך 3,707 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

** רמה 1- מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 10 - מיסים

ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016. במסגרת זאת, אושרה הורדת מס החברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

יתרות המסים הנדחים ליום 30 בספטמבר 2017 חושבו בהתאם לשיעורי המס החדשים כפי שנקבעו בחוק, לפי שיעור המס הצפוי לחול במועד ההיפוך.

כתוצאה מהשינויים האמורים, שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד ל-35% בשנת 2017 ול-34.2% משנת 2018 ואילך, בהשוואה ל-35.9% שחל בשנת 2016.

ביאור 11 - אירוע לאחר תאריך המאזן

בשנת 2006 התקשרה החברה עם חברת שופרסל בע"מ (להלן - "שופרסל") בהסכם להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות שופרסל. לצורך תפעול המיזם, על פי ההסכם, הוקמה "שופרסל פיננסיים שותפות מוגבלת" (להלן - "שופרסל פיננסיים") ובה רכזה הפעילות הקשורה לכרטיסי אשראי שופרסל. ההסכם פירט, בין היתר, את חלוקת ההכנסות בין הצדדים. חלקה של לאומי קארד בשותפות - 16%.

בהמשך לדיווח שופרסל מיום 12 ביולי 2017 לפיו היא הודיעה לפז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") על מימוש אופציית ה-CALL לרכישת החזקותיה של פז בשופרסל פיננסיים, וכן כי לחברה זכות להודיע לשופרסל על רצונה להשתתף ברכישת החזקות פז, ובמקרה כאמור שופרסל והחברה ירכשו את החזקות פז פרו-ראטה ביניהם בהתאם לשיעור חלקם בשופרסל פיננסיים, הודיעה לאומי קארד לשופרסל ביום 26 ביולי 2017 כי בכוונתה להשתתף ברכישת החזקות פז בשופרסל פיננסיים. ביום 29 באוגוסט 2017 הודיעה שופרסל ללאומי קארד כי אין ברצונה לחדש את הסכם הנפקת כרטיסי האשראי ובהמשך דיווחה שופרסל לבורסה כי חתמה על מסמך עקרונות עם חברה אחרת להנפקה ותפעול של כרטיסי האשראי ללקוחות המועדון. בהתאם להסכם בין שופרסל ללאומי קארד, מועד סיום ההסכם הינו ביום 18 בינואר 2018 כאשר לאומי קארד תמשיך להפעיל את כרטיסי המועדון עד תום תוקף הכרטיס בהתאם להוראות ההסכם. נכון ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם מספר כרטיסי האשראי התקפים בידי לקוחות המועדון בכ- 516 אלפי כרטיסים. בנוסף, ביום 19 באוקטובר 2017 הודיעה שופרסל על כוונתה לפעול למימוש אופציית Call לרכישת כל החזקות לאומי קארד בשופרסל פיננסיים וזאת בהתאם להערכת שווי לשופרסל פיננסיים שתבוצע על-ידי מעריך מוסכם שנקבע. ההפרש בין מחיר המימוש לבין הערך בספרים ייזקף לרווח והפסד.

**ממשל תאגידי,
פרטים נוספים ונספחים
ליום 30 בספטמבר 2017**

לאומי קארד

תוכן עניינים

103.....	שינויים בהרכב הדירקטוריון
103.....	שינויים בהרכב ההנהלה
103.....	הסכמים מהותיים
105.....	מגבלות, חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים
108.....	נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

שינויים בהרכב הדירקטוריון

ביום 14 במרס 2017, מונה מר ירון בלוך כדירקטור בחברה, וביום 22 במרס 2017 מונה כיו"ר הדירקטוריון, במקומה של גב' תמר יסעור אשר סיימה את כהונתה כדירקטורית וכיו"ר הדירקטוריון ביום 14 במרס 2017.

ביום 31 במרס 2017, מונה גב' תמר כהן שמאי, מר יעקב ניסן ומר מוטי בנמוחא כדירקטורים בחברה, במקומם של גב' בשמת בן צבי, מר יצחק מלאך ומר שלמה גולדפרב, אשר סיימו את כהונתם ביום זה.

שינויים בהרכב ההנהלה

ביום 1 באפריל 2017 מונתה גב' שגית דותן כסמנכ"ל שירות לקוחות וערוצים ישירים (לשעבר אגף שירות ותפעול), במקומו של מר אורי תמיר אשר סיים את תפקידו במועד זה.

ביום 27 בפברואר 2017 אושר מינויו של מר טובי פישביין לתפקיד מנהל כספים ראשי, חשבונאי ראשי, החל מיום 11 במאי 2017. במועד זה סיימה גב' לאה שורץ את תפקידה.

הסכמים מהותיים

התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

לאומי קארד מפיקה במשותף כרטיסי אשראי עם בנק לאומי ועם בנק מזרחי טפחות ללקוחות בנקים אלו. בין החברות ישנם הסכמים המפרטים את אופן ההתחשבות בנוגע לחלוקת ההכנסות ואת חלוקת האחריות בגין תפעול כרטיסי אשראי.

התקשרויות עם ארגונים בינלאומיים

החברה הינה "חברה" (במעמד Associate Member) בארגון ויזה. החברה הינה "חברה ראשית" (Principal Member) בארגון מסטרקארד.

ביום 3 בנובמבר 2015 הודיעו החברות Visa Inc. ו- Visa Europe בדבר התקשרותן בהסכם, לפיו תרכוש Visa Inc. את Visa Europe. בחודש יוני 2016 התקבלו האישורים הרגולטוריים שנדרשו והעסקה הושלמה.

בעקבות הודעת Visa מחודש יולי 2016, החל מהרבעון הרביעי של שנת 2016 חל שינוי במבנה העמלות שנגבות מהחברים בארגון.

בנוסף, החברה הינה "חברה" (במעמד Acquiring Member) בארגון UnionPay International Co. Ltd (להלן - "UnionPay"). החברות בארגון מאפשרות ללאומי קארד לסלוק את מותג UnionPay בישראל וכן באתרי e-commerce (מסחר אלקטרוני) באירופה ובארה"ב. החברה החלה לסלוק מותג זה בישראל בשנת 2015.

ביום 2 באוגוסט 2017 התקבלה בחברה פניה מאת ארגון מסטרקארד ובה התייחסות לנושאים שונים בהם השוק הישראלי והחברה אינם עומדים בכללי הרגולציה של מסטרקארד. עיקרי הנושאים שצוינו הינם חוצי שוק ואינם תלויים בחברה בלבד ודורשים התארגנות של שחקנים נוספים בענף. החברה לומדת את הפניה על מנת לדון בה עם הארגון ולבנות תהליך שיביא לעמידה בדרישותיו.

התקשרות עם חברת ישראלכרט בע"מ

ביום 17 באפריל 2012, נחתם בין לאומי קארד לבין חברת ישראלכרט הסכם רישיון, מכוחו הוענק ללאומי קארד רישיון לסליקה, הנפקה ואפשרות מתן שירותים לכרטיסי חיוב ממותג ישראלכרט. ההסכם נכנס לתוקפו ביום 15 במאי 2012.

לפרטים אודות פרטי הסכם הרישיון שנחתם בין לאומי קארד לבין ישראלכרט בדבר התנאים לסליקת כרטיסים, ראה פרק "מגבלות, חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים".

הסכמים לשיתופי פעולה עם גופים עסקיים

לחברה הסכמים לשיתופי פעולה עם גופים עסקיים, בעיקר בקשר עם ניהול מועדוני לקוחות או העמדת אשראי, שמטרתם גיוס לקוחות חדשים והגברת השימוש של הלקוחות בכרטיסי האשראי. הסכמים אלו מעגנים את חלוקת תחומי האחריות בפעילות המועדון בין הצדדים ואת אופן ההתחשבות ביניהם.

סיום התקשרות עם חברת שופרסל בע"מ

בשנת 2006 התקשרה החברה עם חברת שופרסל בע"מ (להלן - "שופרסל") בהסכם להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות שופרסל. לצורך תפעול המיזם, על פי ההסכם, הוקמה "שופרסל פיננסיים שותפות מוגבלת" (להלן - "שופרסל פיננסיים") ובה רוכזה הפעילות הקשורה לכרטיסי אשראי שופרסל. ההסכם פירט, בין היתר, את חלוקת ההכנסות בין הצדדים. חלקה של לאומי קארד בשותפות - 16%.

בהמשך לדיווח שופרסל מיום 12 ביולי 2017 לפיו היא הודיעה לפז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") על מימוש אופציית ה-CALL לרכישת החזקותיה של פז בשופרסל פיננסיים, וכן כי לחברה זכות להודיע לשופרסל על רצונה להשתתף ברכישת החזקות פז, ובמקרה כאמור שופרסל והחברה ירכשו את החזקות פז פרו-ראטה ביניהם בהתאם לשיעור חלקם בשופרסל פיננסיים, הודיעה לאומי קארד לשופרסל ביום 26 ביולי 2017 כי בכונתה להשתתף ברכישת החזקות פז בשופרסל פיננסיים. ביום 29 באוגוסט 2017 הודיעה שופרסל ללאומי קארד כי אין ברצונה לחדש את הסכם הנפקת כרטיסי האשראי ובהמשך דיווחה שופרסל לבורסה כי חתמה על מסמך עקרונות עם חברה אחרת להנפקה ותפעול של כרטיסי האשראי ללקוחות המועדון. בהתאם להסכם בין שופרסל ללאומי קארד, מועד סיום ההסכם הינו ביום 18 בינואר 2018 כאשר לאומי קארד תמשיך להפעיל את כרטיסי המועדון עד תום תוקף הכרטיס בהתאם להוראות ההסכם.

נכון ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם מספר כרטיסי האשראי התקפים בידי לקוחות המועדון בכ- 516 אלפי כרטיסים. בנוסף, ביום 19 באוקטובר 2017 הודיעה שופרסל על כוונתה לפעול למימוש אופציית Call לרכישת כל החזקות לאומי קארד בשופרסל פיננסיים וזאת בהתאם להערכת שווי לשופרסל פיננסיים שתבוצע על-ידי מעריך מוסכם שנקבע.

הסכם קיבוצי מיוחד

ביום 29 באפריל 2015 חתמה החברה עם הסתדרות העובדים הכללית החדשה ועם נציגות העובדים על הסכם קיבוצי מיוחד (להלן - "ההסכם הקיבוצי"). ההסכם חל על מרבית עובדי החברה. תקופת ההסכם הינה מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 במרס 2018. ההסכם הקיבוצי כולל, בין היתר, הסכמות בדבר עדכוני שכר, מענקים ותנאים סוציאליים וכן תנאים נוספים הנוגעים בין השאר, לנושאי רווחה.

מגבלות, חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים

בתקופת הדוח פורסמו או הועברו לעיון החברה הצעות לשינויי חקיקה ושינויים רגולטוריים שונים בהוראות דין שונות ואשר להן השפעה על פעילות החברה, לרבות על הסיכונים להם חשופה החברה. בשלב זה, טרם ניתן להעריך איזה מבין ההוראות יפורסמו בסופו של דבר ומה יהיו ההוראות ודברי החקיקה הסופיים שייקבעו, ואשר על כן לא ניתן להעריך את מלוא השפעתם על החברה. בפרק זה יפורטו החוקים וההוראות שנכנסו לתוקף בתקופת הדוח, או שעתידיים להיכנס לתוקף ואשר השפעתם על פעילות החברה צפויה להיות מהותית.

הגברת התחרותיות בתחום הבנקאות ורפורמות בענף זה

בשנים האחרונות חוקקו מספר חוקים, הוראות והנחיות מחייבות, מתוך רצון להגביר את התחרות בשוק הבנקאות ושוק כרטיסי החיוב בכלל ובפרט בתחום האשראי הצרכני. להלן העיקריות שבהן:

- החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ("חוק שטרומ"). ביום 31 בינואר 2017 פורסם החוק הנ"ל (בהמשך להמלצות הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים, "ועדת שטרומ"), שעיקריו, איסור על בנק לאומי ובנק הפועלים לתפעל הנפקת כרטיסי חיוב, לסלוק כרטיסי חיוב ולהחזיק בתאגיד המתפעל הנפקה או סולק כאמור. איסור ביחס לשליטה והחזקה בחברות כרטיסי אשראי (מועד ההפרדה) לאחר 3 שנים מיום פרסום החוק או לאחר 4 שנים מיום פרסום החוק אם שיעור החזקות הבנק בחברה ירד ללא יותר מ-40% ולפחות 25% הונפקו לציבור. הגבלה על היקף תפעול ההנפקה שרשאי בנק לבצע בעזרת חברת כרטיסי אשראי אחת ל-52% מסך כרטיסי החיוב החדשים המונפקים ללקוחותיו; והגבלות על מסגרות אשראי של לקוחות בנק הפועלים ובנק לאומי כך שתעמודנה בכל שנה על סכום שלא יעלה על 50% מסך המסגרות שהיו קיימות בשנת 2015; מתן גישה למידע ושימוש בו על ידי חברות כרטיסי האשראי, הפצת כרטיסים חוץ בנקאיים על ידי הבנק, הסדרת עבודה של סולקים מתארחים, הסדרת עבודתם של בתי עסק מאגדים.
- טיוטה לכללי הבנקאות (תנאי אירוח סולק), התשע"ז-2017, המסדירה את הכללים והתנאים לאירוח סולקים מתארחים.
- תבחינים מדידים לבחינת התחרות בשוק האשראי שפרסמה הוועדה לבחינת התחרות בשוק האשראי שמונתה מכוח החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה).
- תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו – 2016.
- הצעת חוק בנק ישראל (תיקון מס' 4) (הוועדה ליציבות פיננסית), התשע"ז – 2017.

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 18) (סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב), התשע"א - 2011 ותיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981

ביום 28 במרס 2017 האריכה המפקחת על הבנקים את תקופת המעבר לקבלת רישיון סליקה הקבועה בחוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 18) התשע"א - 2011, וזאת עד ליום 31 במרס 2018 (או למועד בו תינתן לחברה תשובה לבקשתה, המוקדם מביניהם).

חוק נתוני אשראי, התשע"ה - 2016

ביום 12 באפריל 2016 פורסם חוק נתוני אשראי, התשע"ה - 2016, אשר החליף את חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב - 2002. החוק קובע הסדר כולל להקמתה ולפעילותה של מערכת לשיתוף בנתוני אשראי של יחידים, שבמרכזה מאגר ציבורי של נתוני אשראי שיוקם וינוהל בידי בנק ישראל.

ביום 21 ביוני 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה בנושא שמירת מידע לצורך מסירתו למאגר נתוני האשראי. בהתאם להוראה, נדרשת החברה לשמור מידע לשם מסירתו למאגר החל מחודש מאי 2016. בנוסף מפרטת ההוראה את שדות הנתונים ופורמט שמירת המידע הנדרש.

ביום 18 ביולי 2016 פורסמה טיוטת תקנות נתוני אשראי. מטרתן של התקנות האמורות היא השלמת ההוראות המוסדרות בחוק נתוני אשראי, והתוויית הוראות באשר להסדרים ספציפיים אשר אינם מוסדרים בחוק עצמו.

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז – 2017 ("חוק אשראי הוגן")

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם התיקון לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות כחלק מיישום מסקנות הוועדה להגברת התחרותיות בענף הבנקאות בישראל. התיקון קובע, בין היתר, מגבלה על סכום הריבית המקסימאלי שניתן לגבות בגין אשראי, וכן מגבלה ביחס לריבית הפיגורים המקסימלית. בנוסף, קובע החוק חובות גילוי נאות בעת מתן הלוואה ומגבלות שונות בעת העמדת הלוואה לפירעון מיידי. כמו כן, קובע החוק סנקציות שונות בגין הפרת הוראות שונות בו, לרבות סנקציות פליליות. החברה בוחנת את השלכות התיקון על פעילותה.

תזכיר חוק בנושא שירותי תשלום

ביום 18 ביולי 2017 פורסם תזכיר חוק שירותי תשלום. תזכיר החוק הינו חלק מאסדרה רוחבית ואחידה של כלל שירותי התשלום (הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של אמצעי תשלום וניהול חשבונות תשלום), באופן שיתאים להתפתחות הטכנולוגית בתחום שירותי התשלום, יעניק הגנה צרכנית מלאה ורחבה ויאפשר תחרות בין נותני שירותי התשלום השונים. אסדרה זו נועדה בין היתר להבטיח הגינות ולהגביר את אמון הציבור באותם אמצעי תשלום מתקדמים, ובכך להגביר את השימוש בהם. תזכיר החוק עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות, והוא מציע להחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 לחוק מקיף ועדכני יותר, התואם את ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום זה. כמו כן, תזכיר החוק מתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive).

אישור הסדר כובל לקביעת העמלה הצולבת

ביום 7 במרס 2012 אישר בית הדין להגבלים עסקיים בפסק דין, הסכם אשר הוגש על ידי חברות כרטיסי האשראי והממונה בעניין גובה שיעור העמלה הצולבת (עמלת מנפיק), שירד בהדרגה עד לשיעור של 0.7% בחודש יולי 2014, בהתאם למתווה הפחתת העמלה הצולבת שנקבע בפסק הדין. ההסדר בין הממונה לבין חברות כרטיסי האשראי תקף עד סוף שנת 2018.

הסכם רישיון לסליקת מותג "ישראלכרט"

ביום 17 באפריל 2012, נחתם בין לאומי קארד לבין חברת ישראלכרט הסכם רישיון, מכוחו הוענק ללאומי קארד רישיון לסליקה, הנפקה ואפשרות מתן שירותים לכרטיסי חיוב ממותג ישראלכרט (להלן - "הסכם הרישיון"). ההסכם נכנס לתוקפו ביום 15 במאי 2012. בהתאם להסכם הרישיון, פעילות סליקת הכרטיסים במותג ישראלכרט מתנהלת בדומה לסליקת כרטיסים בממשק המשותף בין חברות כרטיסי האשראי בענף לסליקת כרטיסי ויזה ומסטרקארד. ביום 13 בספטמבר 2012 ניתן פטור מאת הממונה להסכם הרישיון, אשר הותנה במספר תנאים, ובין היתר, קביעה כי ישראלכרט לא תוכל לגבות את שיעור דמי הרישיון שנקבע בינה לבין החברה בהסכם הרישיון אלא שיעור נמוך יותר. כמו כן, במסגרת תנאי הפטור נקבעו תנאים האוסרים על העברת מידע בין החברות שלא לצורך יישום ההסכם או שלא מכוח דין או הוראת פטור. ביום 9 במרס 2017 הוארך הפטור עד ליום 15 במאי 2018.

הנפקת כרטיסי חיוב מיידי ותקן EMV

ביום 26 ביולי 2017 פרסם המפקח על הבנקים עדכון חוזר בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב", לעניין שימוש בתקן EMV, לפיו החל מה-1 בינואר 2018 יחובר מסוף חדש אך ורק למערכת כרטיסי חיוב החדשה התומכת בתקן, למעט במקרים המפורטים בחוזר ובכפוף לתנאים הקבועים בו. כמו כן, קבע החוזר שמנגנון הסטת האחריות (liability shift) יידחה ליום 1 בינואר 2019.

דוח בנושא "שרשרת ביצוע עסקה בכרטיס חיוב"

ביום 9 במאי 2017 פרסם בנק ישראל הודעה לעניין הצעדים שנקטו ליישום פרוטוקול כרטיסי חיוב – כגון פרסום המידע בפרוטוקול שאין בפרסומו כדי לסכן את מערכת התשלומים באתר של שב"א, וגישה מלאה אל הפרוטוקול לכל בעל עניין בכפוף לחתימה על הסכם סודיות. כמו כן, פרסם בנק ישראל את רכיבי החובה והרשות בפרוטוקול, המתווה את המדיניות ליישום הפרוטוקול בשוק כרטיסי החיוב. רכיבים אלו יאפשרו לשחקנים השונים לבחור וליישם את הפרוטוקול באופן חלקי, בהתאם לצרכיהם. בשלב הראשון לא תיגבה עמלה בגין השימוש בפרוטוקול.

צו הבנקאות (שירות ללקוח) פיקוח על שירות שניתן על ידי מנפיק לסולק בקשר לסליקה צולבת של עסקאות חיוב מיידי (הוראת שעה), התשע"ה - 2015

ביום 26 באוגוסט 2015, פורסם ברשומות הצו שבנדון, והעמלה הצולבת לעסקאות בחיוב מיידי הוכרזה כעמלה בפיקוח ומחירה נקבע על 0.3% (לעומת עמלה צולבת ממוצעת של 0.7% הנהוגה כיום לעסקאות בחיוב נדחה), לתקופה של שנה, ממועד כניסת הצו לתוקף, על מנת לאפשר היערכות לקביעת העמלה על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים. צו זה נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2016 והינו בתוקף עד ליום 31 במרס 2017. ביום 8 ביוני 2017 הוארך תוקפו של הצו עד ליום 31 במרס 2018.

דוח בנושא אמצעי תשלום מתקדמים

ביום 4 ביוני 2017 פורסם דוח סופי של הוועדה הבין-משרדית לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים בישראל, אשר הוקמה בחודש מרס 2014.

הדוח כולל מספר המלצות מרכזיות, בין היתר, בנוגע להקמת תשתית סליקה מרכזית ותשתית תקשורת לאומית מאובטחת לביצוע תשלומים באמצעים מתקדמים. הדוח מתייחס בעיקר לארנק אלקטרוני, טכנולוגיית NFC וצ'ק דיגיטלי. כמו כן, מציג הדוח מספר קווים מנחים לקידום השימוש בארנק הדיגיטלי וקורא לגיבוש תזכיר חוק לאסדרת שירותי תשלום, חשבון תשלום ושירותי סליקה והנפקה. בהמשך לדוח פורסם תזכיר חוק שירותי תשלום שפורט לעיל.

איסור הלבנת הון

תיקון הגדרת "תאגיד בנקאי" בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000

ביום 17 ביולי 2017 תוקנה הגדרת "תאגיד בנקאי" בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, כך שעתה תכלול גם סולק (כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי). משמעות התיקון היא שגם לאחר ההפרדה מהבנק עדיין יחול על לאומי קארד החוק וצו אה"ה.

תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור

ביום 6 במרס 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת תיקונים להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411. בין היתר משלבים התיקונים, חוזרים וקבצי שאלות ותשובות שפרסם הפיקוח על הבנקים עם השנים. ההוראה הורחבה ונערכה מחדש כהוראת ניהול סיכונים, היינו זיהוי והערכת הסיכונים, וכן צעדים אופרטיביים להפחתת סיכונים. תחילת התיקונים, ביום 1 בינואר 2018. כמו כן, בעקבות האיסור על פתיחת חשבונות ממוספרים, נדרש התאגיד הבנקאי לפעול להפיכת חשבונות ממוספרים לחשבונות רגילים עד ליום 31 בדצמבר 2017.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017
שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) ריבית מיליוני ₪	יתרה ממוצעת (1) מיליוני ₪	שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) ריבית מיליוני ₪	יתרה ממוצעת (1) מיליוני ₪
3.77	52	5,589	3.75	64	6,926
-	*	166	-	*	178
-	*	22	-	*	14
3.65	52	5,777	3.65	64	7,118
		7,951			8,197
		162			156
		<u>13,890</u>			<u>15,471</u>
(0.48)	(4)	3,296	(0.45)	(5)	4,484
-	*	22	-	*	19
(0.48)	(4)	3,318	(0.44)	(5)	4,503
		8,680			8,966
		171			168
		12,169			13,637
		1,721			1,834
		<u>13,890</u>			<u>15,471</u>
<u>3.17</u>			<u>3.21</u>		
3.37	48	5,777	3.36	59	7,118

נכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (2)(5) פיקדונות בבנקים נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (3)

סך כל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית

אשראי מתאגידים בנקאיים התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (5) התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (4)

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) לרבות נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (5) כולל יתרה ממוצעת של הקדמת תשלומים לבתי עסק וניכוי שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

כסומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017
שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) ריבית מיליוני ₪	יתרה ממוצעת (1) מיליוני ₪	שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) ריבית מיליוני ₪	יתרה ממוצעת (1) מיליוני ₪
3.71	149	5,373	3.62	177	6,549
-	*	152	-	*	169
-	*	12	-	*	15
3.60	149	5,537	3.52	177	6,733
		7,702			7,983
		173			162
		<u>13,412</u>			<u>14,878</u>
(0.47)	(11)	3,105	(0.46)	(14)	4,097
-	*	22	-	*	20
(0.47)	(11)	3,127	(0.45)	(14)	4,117
		8,420			8,769
		175			183
		11,722			13,069
		1,690			1,809
		13,412			14,878
<u>3.13</u>			<u>3.07</u>		
3.34	138	5,537	3.24	163	6,733

נכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (2)(5) פיקדונות בבנקים נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (3)

סך כל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית

אשראי מתאגידים בנקאיים התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (5)

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (4)

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) לרבות נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית וניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (5) כולל יתרה ממוצעת של הקדמת תשלומים לבתי עסק וניכוי שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017
שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) ריבית מיליוני ₪	יתרה ממוצעת(1) מיליוני ₪	שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	יתרה ממוצעת(1) מיליוני ₪
3.70	52	5,706	3.69	64	7,035
(0.49)	(4)	3,292	(0.45)	(5)	4,477
<u>3.21</u>			<u>3.24</u>		
-	*	22	-	*	18
-	*	22	-	*	18
-			-		
-	*	49	-	*	65
-	*	4	-	*	8
-			-		
3.65	52	5,777	3.65	64	7,118
(0.48)	(4)	3,318	(0.44)	(5)	4,503
<u>3.17</u>			<u>3.21</u>		

מטבע ישראלי לא צמוד

סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית פער הריבית

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית פער הריבית

פער הריבית

סך פעילות

סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח. (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017	
שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) ריבית מיליוני ₪	יתרה ממוצעת(1) מיליוני ₪	שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) ריבית מיליוני ₪	יתרה ממוצעת(1) מיליוני ₪	
3.65	149	5,471	3.56	177	6,655	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.47)	(11)	3,098	(0.46)	(14)	4,091	סך נכסים נושאי ריבית
3.18			3.10			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
						מטבע ישראלי צמוד למדד
-	*	22	-	*	20	סך נכסים נושאי ריבית
-	*	22	-	*	20	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			-			פער הריבית
						מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
-	*	44	-	*	58	סך נכסים נושאי ריבית
-	*	7	-	*	6	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			-			פער הריבית
3.60	149	5,537	3.52	177	6,733	סך פעילות
(0.47)	(11)	3,127	(0.45)	(14)	4,117	סך נכסים נושאי ריבית
3.13			3.07			סך התחייבויות נושאות ריבית

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.
(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

סכומים מדווחים

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (מיליוני ₪)

שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי מחיר	גידול (קיטון) בגלל שינוי כמות
12	-	12
*	*	*
*	*	*
12	-	12
(1)	*	(1)
*	*	*
(1)	*	(1)
11	-	11

נכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי פיקדונות בבנקים נכסים אחרים

סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית

התחייבויות נושאות ריבית

אשראי מתאגידים בנקאיים התחייבויות אחרות

סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית

סך הכנסות (הוצאות) הריבית, נטו

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (מיליוני ₪)

שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי מחיר	גידול (קיטון) בגלל שינוי כמות
28	(4)	32
*	*	*
*	*	*
28	(4)	32
(3)	*	(3)
*	*	*
(3)	*	(3)
25	(4)	29

נכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי פיקדונות בבנקים נכסים אחרים

סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית

התחייבויות נושאות ריבית

אשראי מתאגידים בנקאיים התחייבויות אחרות

סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית

סך הכנסות (הוצאות) הריבית, נטו

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

מילון מונחים

ארגון מחדש של חוב בעייתי - חוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, החברה איפשרה שינוי בתנאי פירעון החוב.

חוב בהשגחה מיוחדת - אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת החברה.

חוב נחות - אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק ע"י השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הבטוחה, אם קיימת. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב.

חוב פגום - חוב פגום הינו חוב אשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהחברה לא תוכל לגבות את כל הסכומים (קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של ההסכם

באזל 2 / באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח בנקאי, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

הון עצמי רובד 1 - הון המניות המונפק והנפרע, בתוספת רווחים צבורים, פרמיות וקרנות הון.

הנפקה - תפעול מערך כרטיסי אשראי הכולל בין היתר, הנפקת כרטיסי אשראי, מתן שירותים ללקוחות המחזיקים כרטיסי אשראי וביצוע התחשבות שוטפת מול סולקים בתמורה לעמלת מנפיק.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהוון בשיעור הריבית המקורית של החוב.

הפרשה קבוצתית - הפרשה המיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חוב - זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה אשר מוכרת כנכס במאזן של התאגיד הבנקאי. **יחס הלימות ההון** - יחס בין ההון הרגולטורי שברשות החברה לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקטת החברה במהלך הפעילות.

יחס מינוף - היחס בין ההון לבין סך החשיפות של החברה.

כרטיס אשראי מתגלגל - כרטיס בו מתאפשר ללקוח לבחור בסכום החודשי בו הוא מעוניין להיות מחויב, ויתרת חובו נדחית לחודש הבא וצוברת ריבית.

כרטיס חיוב נדחה - כרטיס בו כל העסקות שהלקוח מבצע בכרטיסו נדחות למועד החיוב לפי בחירתו.

כרטיס נטען (PrePaid) - כרטיס הנטען מראש בסכום שעד אליו ניתן לבצע פעולות בכרטיס.

כרטיסים בנקאיים - כרטיסים שהחברה מנפיקה במשותף עם בנקים ללקוחותיהם.

כרטיסים חוץ בנקאיים - כרטיסים שהחברה מנפיקה ללקוחות כל הבנקים, ברובם, בשיתוף פעולה עם גורמים עסקיים.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - משך החיים הממוצע לפרעון נכסים והתחייבויות הנמדד בשנים.

- סיכון אשראי**- הסיכון שלווה או צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי כפי שסוכמו.
- סיכון נזילות** - סיכון לרווחי החברה וליציבותה הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה.
- סיכון ריבית**- החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית נובעת מהפער בין מועדי הפרעון ומועדי שינוי שיעורי הריבית של הנכסים וההתחייבויות.
- סיכון שוק**- הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק.
- סיכון תפעולי**- סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים.
- סליקה**- העברת תשלומים לבית עסק כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלת סליקה שנגבית מבית העסק.
- עמלה צולבת**- עמלה המשולמת על ידי סולק למנפיק.
- שיעור התשואה הפנימי (שת"פ)** - שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- תאגיד עזר בנקאי**- תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק הבנקאות (רישוי).
- תהליך ה- ICAAP** - תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם, על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.
- תשואה להון**- רווח נקי מחולק בהון עצמי ממוצע.

ראשי תיבות

	הלמ"ס	הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
	שב"א	שירותי בנק אוטומטיים
	חח"ד	חשבון חוזר דביטורי
	חכ"א	חברת כרטיסי אשראי
Automated Teller Machine	ATM	מכשיר למשיכת מזומנים
Committee Of Sponsoring Organizations	COSO	
Chief Risk Officer	CRO	מנהל סיכונים ראשי
Europay Mastercard Visa	EMV	
Financial Accounting Standards	FAS	תקני חשבונאות אמריקאיים
Generally Accepted Accounting Principles	GAAP	עקרונות חשבונאיים מקובלים
International Accounting Standards	IAS	תקני חשבונאות בינלאומיים
International Accounting Standards Board	IASB	הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים
Internal Capital Adequacy Assessment Process	ICAAP	תהליך הערכת הלימות ההון
International Financial Reporting Interpretations Committee	IFRIC	הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי
International Financial Reporting Standards	IFRS	כללי דיווח כספי בינלאומיים
The Institute of Internal Auditors	IIA	הלשכה העולמית למבקרים פנימיים
International Monetary Fund	IMF	קרן המטבע הבינלאומית
Information Technology	IT	טכנולוגיות מידע
Key Risk Indicators	KRI	אינדיקטורים לסיכון
Liquidity Coverage Ratio	LCR	יחס כיסוי נזילות
Near Field Communications	NFC	תקן תקשורת לטווח קרוב
Public Company Accounting Oversight Board	PCAOB	מועצה לפיקוח על הביקורת בחברות ציבוריות
Point Of Sale	POS	נקודת קצה למכירה באמצעות כרטיס אשראי
Standard Interpretations Committee	SIC	הועדה המתמדת לפרשנויות
Sarbanes Oxley	SOX	
Financial Action Task Force	FATF	גוף לקידום המדיניות בנושא מאבק בהלבנת הון ובכספי טרור

אינדקס

73,16	באזל III
108,73,72,16	הון עצמי רובד 1
108,98,92,80,30,19,18,14	הנפקה
108,66,65	הפרשה פרטנית
108,74,73	יחס מינוף
108,80	כרטיסים בנקאיים
108,80	כרטיסים חוץ בנקאיים
109,108,70,69,68,67,66,65,64,63,62,61,60,59,58,23,22,21,20,10	סיכון אשראי
109,30,20	סיכון נזילות
109,27	סיכון ריבית
109,108,20	סיכון שוק
109,31	סיכון תפעולי
109,100,97,95,80,19,18,12,9	סליקה
109,100,77	עמלה צולבת
109,9	תאגיד עזר בנקאי
109,12	תשואה להון